

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

603

2004

ՐԷՍՈՒԼԻ ՔԻԼԻՍԱ

“ՔԻԹԱՊԼԱՐԸ ԱՐԱՇՏԸՐԸՆԸՉ”

ՊԻՐԻՆՃԻ ԳԸՍՄ

«Սապահ խայր Յովհաննէս, տէմէք քի սէն պու պալրամտա մէզարիթանը զիյարէթ էթմէք նիյէթին-տէ տէյիլ սին:»

«Սա՛յր Պետրոս, պէն թամմ շիմաի էյի պիր ար-գատաչըզ մէսէրրէթինի կէօնէնմէքտէ իտիմ:»

«Նէ՞. շէրտէն տըշարըտա գաչ միլ ուզագտա, պո՞ւրատա մը:»

«Էվզէթ պէն սէվկիւլիւ պիրատէրիմիզ օլան Պօ-զոս բէսուլտան պու գարըչըզ կիւնլէրտէ չօզ միւհթաճ օլտուզըմըզ պազը ֆաիտէլի մալիւմաթլար ալտըմ:»
Պետրոս կէօրիւյօրսըն քի պիզ Բապպը վէ Անըն իշինի սէվէնլէրտէն պագըլարըմըզ պու վագթտա չօզ միւզ-թարիպ իզ: Մէսէլա, հարըն կիրտկի կիւնիւ տիր սէն իպատէթ էթմէյէ պիր մահալէ պէն պաշգա պիրի-նէ տօթումըզ Արամ պաշգա պիր մահալէ վէ փէտէրի զայրի պիրինէ կիտէճէյիզ: էյէր պիզ պիրպիրիմի-զի սէվէր վէ ճիւմլէմիզ այնի Բապպ վէ Սէլասքեարա հագրիգաթէն աիտ լտէք, արամըզտա պու ֆարզ վէ

Թագսիմէր օլմալը մը իտի :» «Ջանն էտէրիմ տիւն-
եա պիզի պու սէպէպտէն խթիհզա էտէր : Լաքին
պու շէյլէր մէնն էտիլէմէզլէր : Պու ճիւմլէ իլէ քի՞մ
տօղրու վէ քի՞մ եանլըջ տըր : Ստէմլէր պու խուսու-
լարտա հէմէֆքէար օլմայաճազլար :»

«Պե՛տրոս , պէն տիւշիւնիւրիւմ քի , քի՞մ տօղրու
վէ եա քի՞մ եանլըջ սիււա՞լ օ տէյիլ տիր , լաքին տահա
զիյատէ Ալլահըն մուգատտէս Գէլամընըն նուրընտա
շախտի պիր իմթիհան լազըմ տըր , թա քի պիզ հանկը
նօգթատա տօղրու վէ հանկը նօգթատա եանլըջ օլ-
տուզըմըզը կէօրէպիլէլիմ :»

«Յօվհաննէս՝ գօրգարըմ պէնիմ իշիւն պու մատ-
տէ չօղ տէրին տիր . պուենտան մատա պիր տէֆա Ազիզ
Բիթապընը աչար իսէն , պու կիւն եափամազլըզըմը
վատ էթտիլիմ օլ ուզուն իշի եափամայաճազըմ :»

«Պետրոս բէճա էտէրիմ պիր տազիզէ տուր . ճէ-
վապընը գօլայճա վէրէպիլէճէյինէ էմին օլտուզըմ պիր
եա իքի սատէ սիււալլար վար տըր :»

«Տօսթոււմ տէվամ էթ օ սիււալլարա պագալըմ ,
գօրգարըմ մէյուս օլաճագսըն , պու տինի միւճատէլէ-
լէրին ումուճէն նէթիճէսի օլմազ :»

«Պե՛տրոս , իւք տէֆա սանա սիււալ էթմէք խթէ-
րիմ պիզիմ իշիւն , Բապպըն Բէնտի քիլիսէսինի , եա-
նի հագիզաթէն եէնիտէն տօղմուշ վէ գըյիթլի գա-
նըյլէ գուրթարըմըջ օլանլարը նէ գատար չօղ սէվաի-
լինի լայըգըյլէ անլամազլըզըմըզ միււմքի՞ն մի տիր :»

«Էվվէթ սահիհ , 0 քէնտինին քիլէրի պիզիմ դանն
էթտիլիմիզտէն փէք զիյատէ սէվէր :»

«Անլէր իշիւն եափամազլը պիր շէյ գալմը՞ջ մը :»
«Ջանն էտէրիմ գալմամըջ :»

«Էյլէ իսէ , Անըն դանը վատթասըյլէ քեամիլ
պիր խէլաս վէ հէփ մատտէլէրաէ պիզէ տէլալէթ է-
տիպ , պաչգա շէյլէր արատընտա պիզիմ խայրըմըզ ի-
շիւն քեամիլ վատար վէ ճէսէտի օլան քիլիսէ իշիւն
քեամիլ թալիմաթլարը չամիլ օլան քեամիլ պիր Բի-
թապ ը Մուգատտէս թէտարիք էթմիլ օլտուզընա հէ-
մէֆքէար օլաճագսըն :»

«Էյլէր օ եօլտա թարիֆ էտիլիլ իսէ «Էվվէթ էյ-
լէ տիր» , «Ալլահ ճէմաաթ չատըրը իշիւն Մօվսէսէ
վէրտիլի նիւմունէ հագգընտա տազիզ մի՞ իտի :»

«Էվվէթ , կէչէն հաֆթա խուրուճ քիթապընտա .
«Սանա կիօսքիհիլիլ նիւնունէյի կիօրե , ալճագ ալա կիօ-
րե եախաւըն» տէյու օգուտըլըմը տէր խաթր էտիլ օ-
րում :»

«Չօղ տօղրու տօսթոււմ , վէրիլէն նիւմունէյի թէպ-
տիլ էթմէնին ճէզատը շէրիաթա կէօրէ էօլիւմ օլաճագ
իտի :»

«Ջանն էտէրիմ նատապ վէ Ապիհու պուենըն իշիւն
էօլտիւլէր , չիւնքի անլէր Բապպա ղարիպ աթէլ թագ-
տիմ էտէրէք իպատէթին նիւմունէսինի պօղտուլար :»

«Պետրոս , էլպէթտէ էյլէ տիր լաքին ճէմաաթ
չատրըրընը՝ տահա զիյատէ մուհիմ օլան պիր պինանըն
եանի Ալլահըն քիլիսէսինին անճագ նիւմունէսի իտիլ
հագգընտա հիշ տիւշիւնտի՞ն մի : Բիլիսէնին էհէմիլ-
լէթի նիւմունէսինաէն տահա ա՞ղ մը տըր : Ալլահ Բէն-
տի քիլիսէսի իշիւն օլան նիւմունէսին թէֆէրուաթը-
նը եազտըրմագտա անըն կէօլկէսի իշիւն օլտուզըն-
տան տահա ա՞ղ մը տազիզ օլաճագ :»

«Ջանն էթմէմ , լաքին Ալլահ Բիթապ ը Մու-
գատտէստէ քիլիսէսին նիւմունէսի վէ թալիմիլ իշիւն

70-2013

մուսայլէն թէֆէրուսաթ վէրմիշ տիր տէմէքլէ նէ՞ տէ-
մէք իսթէյօրսըն ։»

«Շիւպհէսիզ , էյէր պիզ տուա իլէ վէ քիթապլա-
րը թէֆթիշ էտէրէք պու թալիմ հագգընտա հագրիգա-
թէն պիլմէք իսթէր իսէք պէօյլէ էտէպիլիլիլիզ . վէ
չունա տիզգաթ էթ Պետրոս , Ալլահ՝ ինայէթ թահ-
թընտա օլտուզըմըգտան թէնին էօլիւմիլլէ հիւքմ
էթմէմիշ իքէն , օլ պիր թարաֆտան Անըն իլահի նիւ-
մունէսինի պօգտուզըմըգ իչիւն չօգ տէֆա գարըըզ-
լըգ վէ պիւթիւն էթրաֆըմըգտա կէօրտիլլէմիլլէզ բու-
հանի էօլիւմէ միւսաստէ էտէր ։»

«Էվվէթ օ փէք մուհիմ տիր , պէն անա պու
նուրտա առա պագմատըմ : Պէն չօգ տէֆա շէյլէրին
էօյլէ էօլիւ օլտուզընա վէ միլիօնլարճա ճանլար պէչա-
րէթ ինթիյաճընտան էօլմէքտէ իքէն Բապպըն գազ-
մընըն պիրպիլլէրիլլէ նի՛ չիւն ճէնկ էթտիքլէրինէ թէ-
աճճիւպ էթմիշ իտիմ : Լաքին շիւփհէսիզ պու շէյլէ-
րի շիմտի թէպտիլ էտէպիլիլիլիզ տէյու գանն էթմէգոին
աէ՞յիլ մի ։»

«Պիզ պաշգալարը թէպտիլ էթմէյէ մէսուլ օլա-
մազըզ , լաքին հէր գէմանտա Ալլահըն իրատէթիւնի
պիլմէք վէ իճրա էթմէք իչիւն մէսուլըզ : Էֆէնտի-
միզ տէյօր , «Էյիտ պիհի սեյիքսեհիզ հեւրիսի հըզգ հի-
նիզ :» Պիւթիւն շէքտիլիմիզ էլէմէր իչիւն Անըն տու-
տազլարընտան պու միւպարէք քէլամը եանի «Ափերիկ
էյի վի սասըգ գուշ» քէլամընը իշիթմէք տօլղուն իւճ-
րէթ օլաճապ ։»

«Տօլղո՞ւ տըր Յովհաննէս . ահ պէնի պիր փարչա
բահաթսըզ էտիյօրսըն լաքին պանա տօլղու ճէվապ
վէր , սէն Բէլամը տուա իլէ մէշք էթտիքտէն սօնրա

պու խուսուսլարտա ամէլի պիր շէյ եանի ատէմէրին
գարըզ գօյամայաճազլարը վէ հէմէֆքեար օլապիլէ-
ճէքլէրի պիր նուր պուլմը՞ շմըսըն ։»

«Պե՛տրոս , պէն իլք Բէսուլի թէճէմիւլէրի եանի
Անթաքիա , Աթիւնա վէ Գորնթտա օլան թէճէմիւլ-
էրի Բէլամըն նուրընտա տիզգաթլըճա թէֆթիշ էթ-
տիմ . վէ էսէֆ իլէ վէ չօղ ալչազլանարապ սէօյլէրիմ
քի իլահի նիւմունէնին սատէլիք վէ հիւսիւնտէն քէ-
տէրի պիր ալըըզգ կէօրիւյօրում ։»

«Սէն պու խուսուստա գանըչլարընտան պազըսը-
նը , եանի մուսայլէն պիր շէյ եագմըշ մըքըն քի անա
պագարապ Բէլամ իլէ բուպար էտէլիմ : Պու խուսուս-
լարտա մալիւմաթլը պիր տօթթում վար . օ սէնին իլէ
այնի էֆքեարտա կէօրիւնիւյօր ։»

«Իշթէ պուրտա , հագրիլի միւմիւլէրին պիր
մահալլի թէճէմիւլիւնին իլահի շաթըսը իտիլինէ Խ-
նանտըզըմ գըսա պիր մէճմուս վար տըր : Անը օգու-
յալլմ մը ։»

Էլպէթտէ , օգո՛ւ :

1. Մահալլի թէճէմիւլ եալընըզ միւմիւլէրտէն,
եանի եէնիտէն տօղմուշ , եանի Բուհտան տօղմուշ
օլանլարտան իպարէթ իտի : Ամալ . 2. 47. Ամալ . 5.
13-14 :

2. Անլէր քէնտիլէրին ինթիխապ էթտիքլէրի պիր
խամտէ տէյիլ , իլա ա՛նհագ վէ եալընըզ օլան Բապ-
պըն իամինտէ ճէմ օլուրլար իտի : Մէգ . 50. 5 : Մատթ .
18. 20 :

3. Անլէրին եալընըզ գանունը էասիսի , Ե՛նի
խման իզրարը հէփ մատտէլէրտէ սօն միւրաճ 9 -

լարը Ալլահըն եազըմըշ Քէլամը իտի: Ես. 8. 20: Ես. 6. 17. 14: Ամալ. 17. 11:

4. Անլէր հէր պիր մահալի թէճէմիին պիր հէսէտին, եանի ումումի բիլիսէնին գըսմը օլտուղընը վէ հիւմլէ փարթի վէ թազիմլէրին Քրիստոսըն հէսէտինէ զիյան էթտիբլէրինի թանըտըլար: 1. Գորն. 1. 13: 1. Գորն. 3. 4:

5. Անլէր եայընըգ Քրիստոսըն Բապպ իտիյինի իգըար էթտիլէր: Իպը. 3. 6:

6. Անլէր Քիլիսէ խըզմէթինտէ Բուհ իւլ Գուտսըն տէլալէթինի վէ հէր քէսէ իսթէտիյի կիպի թազսիմ էթտիլինի թանըտըլար: 1. Գորն. 12. 7-11:

7. Անլէր հիւմլէ հագիգի միւմինլէրին բեահին իտիբլէրինի թանըտըլար վէ մուգատտէսլէրի բուհպան վէ աշխարհական սընփլարընա թագսիմ էտէն թասազվուր անլէրէ զարիպ վէ նամալիւմ իտի: 1 Պետ. 1. 5-9:

8. Անլէր Ալլահըն թային էթտիլինի թանըտըլար, ատէմլէրին թախսիս էթտիլի աթիյէլէրի թանըմատըլար: Էֆս. 4. 11: Ֆիլ. 1. 1:

9. Անլէր Անըն սիթէմինի թաշըյարագ օրտունըն խարիճինէ Անըն եանընա չըզմաղա բագի իտիլէր: Իպը. 13. 13: 2. Տիմ. 2. 19:

10. Անլէր Քրիստոսըն հագիգի հէսէտինի թէշբիլ էտէնլէրին հիւմլէսինի հէմ ազա թանըտըլար վէ Ալլահըն Քէլամընըն լայըգ կէօրտիլիւնիւ միւշարէքէթէ մէսէրրէթլէ գապուլ էտիպ, անըն լայըգ կէօրմէտիլինի գապուլ էթմէքտէն իմթինա էթտիլէր: 1 Գորն. 12. 21-27: Բօմ. 15. 7: Էֆս. 4. 3: 1 Գորն. 5 6-7:

«Փէք էյի Յովհաննէս, օ՛ Քրիսթիյան պիր թէճէմ միւրն էփէյի խօշ պիր նիւմունէսի կէօրիւնիւյօր: Լաքին պէնիմ ֆիքըրիմ պիւթիւն միւմինլէրին ումումի քեհանիւլիքլէրի հազզընտա թէքմիլ գարըշմըշ ալըր:»

«Պե՛տրոս պուենըն հազզընտա պաշպա պիր վազըթ զօնուշմալը իգ: Այնի վազըթտա պէնիմ սանա տուաքեար նասիհաթըմ պու շէյլէր պէօյլէ՞ մի տէյու Քիթապը Սուգատտէսի թէֆթիշ էթմէքլիլին տիր:»

«Մէմունը իմ պիրատէր իւմիտ էտէրիմ կէլէճէք տէֆա պու իլք քիլիսէլէրին նա՛սըլ թէճէմմիւ վէ իպատէթ էթտիքլէրի հազզընտա թամմ տիւշիւնտիւլիւնիւ սէօյլէմէյէ վատ էտէճէքսին:»

Փէք էյի Պետրոս Ալլահըն հարտըմըլլա էօյլէ էթմէյէ չալըշաճաղըմ: «Շերիսըր վի Շեհնասթի սանըշ, էյիւր անլիք պու ֆիշանս կիօրէ սօյիլէկըրէսէ ֆիւնիլիթիսէ ևուր հօզ սըր:»

Սօշճա գալ տօսթոււմ. Բապպ հօլճուլըզընտա պէրապէրինճէ օլտուն:»

ձ. Ո. Գ.

Պու բիտալէյի մէճճանէն ալմազ խթէյէնլէր աթիտէքլի տարէսէ միւրաճատթ էյլէսինլէր.—

J. W. Clapham, Box 545, Haifa, Palestine.

ՄԻՒՄԻՆԼԷՐԻՆ ՈՒՄՈՒՄԻ
ՔԵԱՀԻՆԼԻՅԻ

“ՔԻԹԱՊԼԱՐԸ ԱՐԱՇՏԸՐԸՆԸՉ”

ԻՔԻՆՃԻ ԳԸՍՍ

«Այլ շամ խայր, Պետրոս, սէվինիյօրըմ քի պէ-
նիմլէ կէօրիւշմէք իչիւն կէլմիշին:»

«Մէմուսն իմ, պիրատէր Ք. Մուգատտէսիմի աէ
կէթիրարմ քի՝ իւք Րէսուլի Գիլիսա վէ անլէրին ու-
սուլ ք իպատէթի հազզընտա պազը այէթլէրէ պազա-
լըմ:»

«Փէք ալա, պէնիմլէ 1 կօրն. 14. 29-33 է տէօն:
Օգուժազտան էվվէլ թէաճճիւպ էտէճէքսին պիւտի-
յինաէ քի Եէնի Ահատա պիր քիլիսա թէճէմիւիւ ի-
չիւն գայտ օլուսմըշ հալընըզ մօտէլ պուրատա մէվ-
ճուտ աըր: Հէմ տէ՝ քիլիսա թէրպիյէ վէ թէշքիւա-
թընա ասիր մալիք օլտուզըմըզ պիլիինին սայքի
ճիւմլէսինի պու աճաիպ ըիսալէտէն ախզ էթմիչիզ:»

Պետրոս պէր վէճէ ի աթի օգուսու. «Իհամլէ
սէօյլէյէնլէրտէն իքի եա իւչ քիչի սէօյլէսին, վէ տի-
կէրլէրի թէմնիզ էթսինլէր: Վէ օթուրանլարտան
տիկէր պիրինէ իլհամ կէլէնէք օլուր իսէ, էվվէլքիսի

սիւքիւթ էթսին: Զիրա ճիւղէսինին թալիւմ վէ թէ-
սէլլիսի իչիւն ճիւղէնիզ պիրէր պիրէր իլհամլէ սէօյ-
լէյէպիլիւրսինիզ: Վէ իլհամլէ սէօյլէյէնլէրին բուհ-
լարը իլհամլէ սէօյլէյէնլէրէ միւթի տիր: Զիրա Այ-
լահ թէշվիշէ (գարըըզլըզ) պախա օլմայըպ, մուգատ-
տէսլէրին ճիւղէ քիլիսէլէրինտէ օլտուղը կիպի, պախա
ի սէլամէթ տիր:

«Փէք ալա, Յովհաննէս, լաքին պու եօլտա իտա-
րէ օլուռնան պիր թէճէմմիւլէյէ պէն հիչ ասլա բասթ
կէլմէմիլիւմ: Նէ տէմէք օլտուռն, էօյլէ իսէ պուռնա
կէօրէ հէր քիլիսէ թէճէմմիւլիւնտէ պիրտէն զիյատէ
քիմսէլէր հիսսէտար օլապիլիւր իտիլէր վէ օլտուլար
տախի. պու սուրէթլէ մուռայէն պիր թէրթիպ եօզ
իտի: Աճէպա պու գարըըզլըզ սէվզ էթմէյէճէք
մի՞ իտի»

«Հա՛, Պետրոս» սէօզլէրին Բուհ իւլ Գուտսա չօզ
չէրէֆ կէթիւրէն նէվտէն տէյիլ տիր: Տէմէք իսթէր-
միսին քի՛ թէճէմմիւլին իտարէսի իչիւն պիր ինսանի
վարըզա իթիմատ էթմէք՝ Բուհ իւլ Գուտսա իթիմատ
էթմէքտէն տահա էմին օլաճազ. եանի Ալլահըն թէր-
թիպաթընտան զիյատէ ինսանընքինէ տահա չօզ
իմանըն վար: Պիր տագիլէ էվվէլ օգ՞ւմատըն մը
քի՛ «Աղլան րէշլիչէ պախա օրնայըպ՝ պախա ի սիւսլէք իր:»

«Սայր, թամմ օնու տէմէք իսթէմէտիւմ. լաքին
հալը հաղըրտա խըտմէթլէրի պու եօլտա իտարէ էտէն
հիչ պիրի եօզ տըր. ինթիմալէն ահվալ թէպտիլ օլ-
մուշ տըր»

«Լաքին Պետրոս, ունո՛ւթմա քի պիզ պու ազլամ
ատէմին մուվաֆֆազիյէթսիլլիլի վէ գարըըզլըզ հագ-
զընտա պահս էթմէյօրըզ, իլլա Ալլահըն իլահի մօտէ-

լի հագզընտա: Վազըթլարըն թէպէտտիւլիւնէ կէ-
լինտիքտէ՛ Բապպ տէմիշ տիր քի «Իշքէ պիկ սիւնեա-
նըն իրնայթիլնէ ճիլն իեք վազըք սիլիկ իչէ պիտայիլիւն:»
Օ՛ տիւն վէ պու կիւն վէ իլէլէպէտ հէման աչնի օլան
Յիսուս Քրիստոս տըր: «Իֆի ես իւջ ֆիլի պիկիլ իս-
վիկի իեք իեքիեք ճիւլ օրուրար իսէ, պիկ օրուսա ալի-
րին առաքլեսայըն:»

«Լաքին Պետրոս, միւմինլէր պու կիւն պու ու-
սուլ իւզրէ ճէմ օլմայօրըպ տէմէք տօղրու մը՞ տըր:
Պիր տօթուլմ պիր տէֆա պանա զիլք էթտի քի՛ քէն-
տիտի սայքի հէր տիյարտա, հաթթա փութփէրէսթ
տիյարըլարտա տախի պու ուսուլ իւզրէ թէճէմմիւլ էթ-
տիլէրինի կէօրմիւշ տիր: Շիւպհէիլ Բապպա մա-
հալ ես զէման ֆարըլը եօզ տըր»

«Լաքին Յովհաննէս, պէօյլէ պիր թէճէմմիւլին
թամմ նասըլ իտարէ էտիլտիլինի թարիֆ էտէճէյինի
վատ էթտին իտի»

«էօյլէ իսէ ֆարըլ էթ քի պիզ թարիլի ի միլտտըն
իւք ասընտա Յիլիպպէտէ հաշայօրըզ, վէ հաֆթանըն
իւք կիւնիւ օլուպ՝ միւմինլէր ատէթ իւզրէ էքմէք
իւք փարէլէմէք (Հաղորդութիւն) վէ իպատէթ իչիւն ճէմ
օլմուշ տըրըպ, վէ եօզարըտա զիլք էտիլտիլինէ կէօ-
րէ անլէր Բապպըն իսմիլլէ ճէմ օլմուշ օլտուզլարըն-
տան՝ Անըն իլահի հուզուրընը թալէպ էտէպիլիւրէր:
Պէօյլէճէ պաշ օլան Բապպ վէ ճէսէտ օլան քիլիսա
պիրլիքտէ տիրլէր, վէ Բուհ իւլ Գուտսա միւմինլէրին
գալպէրինի իտարէ վէ իրշատ իչիւն թէճէմմիւլէ նա-
ղըր տըր»

Ահէնկլի պիր մուզիլի ալէթին փէրտէլէրի կի-
պի՛ հէր միւմին Բապպըն իլահի տօղուրընա հաղըր

Պետրոս սուրբունէթ վէ թէֆէքքիւրիւնէ տաւմը ի քէն՝ Յովհաննէս պէօյլէ տէվամ էթտի :

«Պետրոս, ֆարդ էթ քի էյի նիյէթլի պիր պիւրատէր պու թէրթիպի պիւմէյէրէք, հատա Անտ իւթիմատ էթմէքլիյէ գօրգաղղընտան՝ Րուհ իւլ Գուտսըն հէրինի ալմաղա շալըշտը : Այրէթլէ պիր դաշ իւահի սէչէր, պիր վաղ հաղըր էտէր, տուալարըն ճիւմլէսինի թագտիմ էտէր, էքմէք վէ շէրապը թէվզի էտէր, վէ խըտմէթէ խիթամ վէրիւր, Բէնտիսի օլ խըտմէթին մէրքէզի տիր, մէտուլիէթի վէնտիսի թաշըր, վէ միւմինլէրին քէօմէսիտէ սիւքիւնէթլէ անա պագարլար :

Պետրոս, պու սուրէթլէ պէօյլէսի պիր թէճէմմիւ հիչ պիր իսպաթ հա էօղիւր իլէ Րէսուլի պիր թէճէմմիւ իլէ մուգայէսէ էտիլէմէզ : Րուհ իւլ Գուտսըն ալմասը լաղըմ կէլէն հէրի քէնտիսի ալմը օլուր, վէ թէճէմմիւ իւզէրինէ քէնտի իտարէսինին միւհրիւնիւ գօյմուշ տըր : Թէֆէքքիւրիւն րէվիշինի քէնտի իտարէ էտիպ՝ խըզմէթի շախսը իւզէրինէ մէրքէզլէնտիրմիշ օլտու : Րուհ իւլ Գուտսըն ճիւմլէ պիրատէրլէրին գալպլէրինտէ իշլէմէսինէ մահալ պրաղըմատը : Պետրոս, հազգէն ատէմլէր նազարընտա ինթիլամ վէ անէնկ տէնիլէն շէյ՝ Ալլահըն նազարընտա գարըշգըլըզ վէ շաշգընլըզ տըր :

«Աւքին Յովհաննէս, սէօլլէրին պէնի շաշըրըյօր թարիֆ էթտիյին թէճէմմիւ սահիհէն սէմալի վէ քիթապի կէօրիւնիւյօր լաքին պիզիմ ալըշտըղմըզտան օլ գատար ֆարգը վէ ինգիւապի քի նէ սէօյլէյէճէյիմի պիւմէյօրմի :

«Պիրատէրիմ շիւփհէսիղ Ալլահըն էպէտի Բէլա-

մընա թապի օլմաղըղը ինգիւապի ատա էտէմէզսինիղ : Ային ու ատէթ, ինտան հափմասը ուսուլար, վէ էֆքիարը հազըր ինգիւապի օլապիլիւրլէր : Թարիֆ էտիւալիյինէ կէօրէ էյիճէ կէօրիւյօրընքի՝ Րապպ օլ աճայիպ ճէսէտի հանի Բիլիսէյի տօլրուտան Րուհ իւլ Գուտսըն իտարէսինտէ օլմաղըղա թալին էլլէտի : Անըն զէմինտէ օլան թէշքիւաթը սատէ լաքին կիւզէլ իտի : Րէսուլարըն վէ միւպէշլիւրլէրին իշլէտիքլէրի հէրմահալտա մահալլի թէճէմմիւլէրթէէսիւ էթտիլէր : Հէմ թէճէմմիւտէ զէմմինի իտարէ պիրտէն զիյատէ մուգթէտիր իխթիյարլարա իհալէ էտիւմիշ իտի (Պազ Ա.հալ 14. 23 : 15. 6, 23 : Ֆիլպ. 1. 1) : Իխթիյարլար վէ շէմմասըր հէքտիկէրինէ թապի օլուպ՝ ճիւմլէսիտէ պիրլիքտէ Րուհ իւլ Գուտսա միւթի իտիլէր (Ա. Պետ. 5. 5) :

«Աւքին Յովհաննէս, խըտմէթլէրին քիաֆֆէսի պու թարդ իւզրէ մի՞ իճրա էտիլտիլէր : Պէնտէկոստէտէ հալընըզ Պետրոս վազ է՞թմէտի մի, վէ Պօղոս տախի միւմինլէրէ ալա թէճէմմիւտէ ուզուսն վազ էթմէտի մի . . . :

«Փէք ալա լաքին Պէնտէկոստէ պիզիմ պան էթտիյիմիղ նէվտէն պիր քիլլտէ թէճէմմիւ իւ տէյիլ իտի : Պետրոս Րուհ թարաֆընտան իրշատ էտիլէրէք թէվպէսիլլէրէ ինճիլի վազ էթտի, վէ շիւփհէսիղ տիկէր Րէսուլար տուտա անա մուպլէնէթ էթտիլէր պու իւահի թէրթիպ տիր : Պօղոս Րէսուլա կէլինտիքտէ՝ մէրդուժ ճիւմլէ հազիզի միւպէշլիւրլէր կիպի անըն պիրիճիք իշի ինճիլի թէպշիւր էթմէք վէ իւահի մօտէլէ կէօրէ մահալլի քիլիսալար թէշքիւ էթմէք իտի : Հէօյլէքի սօնրա անլէր Րուհ իւլ Գուտսըն հազիզի

տէլալէթինտէ նիղամի հարաքէթ էտէպիլիը խալէր : Տիտոս Կիրիտէ կէօնտէրիտի քի քիլիտէտէ էքսիք օլան շէյլերի թէրթիպ էթսին (Տիտ . 1 . 5) : Լաքին թէճէմ միւ պիը տէֆա թէրթիպ էտիլտիքտէն սօնրա՝ ինտոնի պիը բիյասէթ իչիւն Ալլահըն չէլամընտա ապա պիը սէլահիյէթ հօգ տըր , նէ տէ պիը քիմսէնին հազգը վար տըր պիլթիւն թէճէմմիւյէ ալտ օլան մէվհիպէլէրի քէնտի իւզէրինէ ալմազլըդա : Պէօյէ պիը մուամէլէ քիլիտէ իչիւն խարապիյէթ վէ ֆէստտա մուճիպ օլուը խալ :

«Լաքին Յո՛վհաննէս , թէքմիլ անկլամալօրբմ մուալլիմլէր , վաիլլէր , չօպանլար , վէ միւպէշիւրլէր հազգընտա նէ՞ տէյէճէյիլ :»

«Պե՛տրոս , զաննըմճա տահա էյի օլուը քի մէվհիպէլէրին խթիմալը հազգընտա կէլէճէք սէֆա զօնուչալըմ : Շիմտի վազըթ կէչմիշ տիր . խօշճա դալ , վէ Բապպ սէնի հէր շէյտէ միւպարէքլէյիպ՝ իրչատ էյլէսին :»

Ճ . Ո . Գ .

Պու ըտալէյի մէճճանէն ալմազ խթէյէնլէր աթիտէքի տարէսէ միւրաճաթ էյլէսինլէր .—

J. W. Clapham, Box 545, Haifa, Palestine.

Ա. ՄԱՀԱՆԼԻ ՔԻԼԻՍԷՏԷ
Ա.Լ.Լ.Ա.ՆՐՆ ԻՏԱՐԷՍԻ
“ՔԻԹԱՊԼԱՐԸ ԱՐԱՇՏՆՐԸՆԸԶ”
ԻԻԶԻՆՃԻԻ ԳԸՄՄ

Մահալլի պիը թէճէմմիւ հա քիլիտէ հալլնրդ հազիլի միւմինլէրտէն թէշէքքիւլ էթմիշ տիր (Ս.մալ . 2 . 47 : 5 . 13) : Հազիլի պիը միւմին՝ կիւնահլարընտան թէվպէ էտիպ , Բապպ Յիսուսա օլան իմանլէ էէնիտէն աօզմուշ օլան պիլի տիր (Յովհ . 3 . 3) : Տօղաուզը սանլիյէտէն իթիպարէն պիը օղուլ օլուպ՝ էօլլիւմտէն հալաթա ինթիպալ էթմիշ տիր (Յովհ . 5 . 24) : Անըն էմիիյէթի Քրիստոսըն քէնտի իչիւն հափտըլը միւքէմմիւ իշէ մէրպութ տըր : Անըն պէօյիւմէպի՝ Քէլամընտա պէսլէնմէսինէ վէ միւշարէքէթէ մէրպութ տըր . անըն էօմբտէ մէսուտիյէթի՝ հազլըմըջ օլան Քէլամա իթաաթընա մէրպութ տըր . անըն ֆախտէլի օլմասը՝ էվվէլա Քրիստոսըն ճէսէտի օլան ումումի Քիլիտէյէ աօզրու՝ մէվգիլինի պիլմէքլիյէ , վէ սանիյէն՝ Ալլահըն քէնտինի զօյմուշ օլտուզը մահալլի քիլիտէտէ խուսուսի մէվգիլինի թանըմազլըդալ մէրպութ տըր : Մահալլի պիը քիլիտէ՝ սէճտէ , միւշարէքէթ , էքմէք փարէլէմէսի , համա , ինճիլ շէհատէթի , տուա վէ խարիճտէ պէշարէթին թէվէսաիւլի իչիւն ճէմ օլան մահալլի միւմինլէրտէն թէշէքիւ օլունմըշտըր :

Րուհանի մէտէլէլէր իջիւն թէճէմմիւնիւն իտա-
րէսի իխթիյարարաւ, վէ զէմանի մէտէլէլէր իջիւն աէ
չէմմասարաւ՝ Ալլահ թարաֆընտան էմանէթ էտիւմիչ
տիր: Իխթիյարար վէ շէմմասարըն մուսայէն էհլի-
յէթ վէ իշլէրի 1 Տիմ. 3ճիւ, Տիտ. 1ինճի վէ Պետ.
5ճի պապտա սատագաթլէ պէյան էտիւմիչ տիր: Սոն
գըթատա շէոյլէ օղուջօրուգ. «Աղահըն սիպիս արանըզ-
սա պուրանան սիւրիսիւնիս կիւսէսիւնիգ, վի մէնպուրիյեթ-
սէն սէյիլ, աւննագ հիւսն ի խրսէթլէ... վի նան ու սիշսէն
նէգարեթ հէսիւնիգ: Ճիւսարչարա մուսարչար օրու կիպի
սէյիլ, աւննագ սիւրիսի էօրնէթ օրանըզ...: Քեգպիթ սիգ, էյ
կէննիլ, իխթիյարարա միւթի օրանըզ, վի ճիւմէնիգ պիրի-
պիրինիգէ միւթի օրունըզ:» Տիտոս 1. 9ա կէօրէ՝ պիր
իխթիյար «Սանիս քայնիկ նասիւնար վիւննիյէ վի մուսիս-
իֆեթ հէսիւնիս քպիր երմէյի մուգքէսիւ» օրմալ: 1
Տիմ. 3. 2յէ կէօրէ մէրգուս «Թալիսն միւսքաիս» օրմա-
լը, վէ սաիրէ:

Ալլահ պու նազըրարը՝ թագվա իւզըէ օլան ին-
թիյամը վէ միւմիւնիլէրէ պիր աէֆա թէսիւմ օլունմըչ
օլան իմանը (Յուգա 3) հըֆգ էթմէլէրի իջիւն մէսու
թութար: Անլէր սիւրիւնիւ ազըն գուրալարըն հիւճմ
լէրինաէն մուհաֆազա էթմէլէրի (Ամալ. 20. 28-
30): Անլէր մուսալլաթ օրմայարագ (1 Պետ. 5. 3)
սիւրիւնիւ կիւթմէլի (Իպր. 13. 7), վէ էօրնէթ օրմա-
լը տըրար (1 Պետ. 5. 1-4):

Բ. Մուգատաէսաէ օլան հէր մահալլի ճէմաթ-
տա պիրտէն գիյատէ իխթիյարար մէվճուտ իտիլէր:
Պուսը՝ կէօյա ճէմաթլար թէսմիյէ օլունան քիլի-
սէլէրին պիւթիւն պիր քէօմէսի իւզէրինէ նազըր օ-
լան հալ ը հազըրըն «Նպիսիպուս»ը իլէ մուգայէսէ
էթ: (Նէնի Ահատա՝ «Իխթիյար» վէ «Նպիսիպուս» լու-
զէթլէրի այնի շախտը իմա էտէրլէր): Բ. Մուգատա-

աէսին պու իխթիյարարը մահալլի պիրատէրլէր օ-
լուպ՝ շէմմասար իտէ զէմանի մէտէլէլէրէ մուգայէս
օլան քիմսէլէր իտիլէր (Ամալ. 6. 3-5):

Կէրէք իխթիյարար կէրէքսէ շէմմասար Րուհ իւլ
Գուտս թարաֆընտան լայըզը սուրէթլէ հազըրանմըչ
օլուպ՝ ճիւմէլէսիւնիս իշի «Խըսնէթ կըմէթ» իտի, տէյիլ
քի «Մէվիլիյէ ջըգնագ», Եախօտ մէմուրիյէթ ալմագ:

Մէվիլիյէլէրին ճիւմէլէսի Րուհ իւլ Գուտս վասը-
թասըլլէ պախը էտիլիպ՝ «Քիւնի միւսսընա կիւրե պըր-
նա քիվզի կէր:» (1 Կորն. 12. 11) Շու հալտէ պու
մէվիլիյէլէր աաէմէր թարաֆընտան իթա օլունա-
մագ: Կաքին հէնի պիր գըթատա իշլէյէն Րազպըն
պիր գուլընտան մէմուլ օլունըր քի, հէր հէնի ճէմա-
թը թէրթիպ վէ նիլտմա գօյտուս. պուսը տա՝ հէնի
իւլլաս պուլանլարը քէնտի սէմալի մէսուլիյէթլէրինի
տէրլուհտէ էթմէք իջիւն թահրիք, թալիւմ վէ նասի-
հաթ էտէրէք Եափապիլիլ: Րուհ վասըթասըլլէ լա-
յըզը սուրէթլէ հազըրանմըչ վէ պիր իխթիյարա գա-
րուրի օլան կէլիյէթէ մալիք պիր միւմիւնիս քէնտի
մէվիլիյէլէրինի իսթիմալ էթմէսի Րուհ թարաֆընտան
թալէպ էտիլիլ: Եալընըր քի ճէմաթ թարաֆըն-
տան միւնասիպ սուրէթտէ գապուլ օլունմագտան
էվվէլ՝ թէճըրիպէ էտիլիպ, գուսուրսըր պուլունմալը
(1 Տիմ. 3. 10): Պօղոս վէ Բառնարաս իլք միսիօնէր
հօլճուլըզը իջիւն Անթաքիայը թէրք էթմէլէրէն էվվէլ
Կիւրիէր պիրատէրլէր «Օրուս քուրուպ վի սուս հիսպ. հը-
թիլիսն աւնիլ իւզիլիկ գօսըլար:» էլլէր գօյմասը՝ ճէմաթ-
թըն անլէրէ օլան իթիմատ վէ հիւսն ի գապուլընը իմա
էտէր, վէ տէյիլ քի սէմալի մէվիլիյէլէրին իթասընը,
չիւնքի գաթէն պուլար Րուհ իւլ Գուտս թարաֆըն-
տան իշէ թախսիլ էտիլիպ՝ կէլիյէթլի քիմսէլէր իտի-
լէր: Պէօյլէճէ պիլիէ տէ թէնպիս էտիլիլ տիր քի

«Պիր ֆխսեկին իւզդիսեկ սնեղե իշե եղ գօրնալը» տէյիւ, հանի միւնասիւ պ սուրէթտէ թէճրիպէ էտիւմէմիւ պիւր ատէմէ իթիմատ էթմէլի տէյիւիւ:

Ճէմատթտա իխթիյարլարըն նէգարէթինէ կէլին- տիքտէ՝ պազը չուգուրլար վար տըրլար քի պունլար- տան ճէհտ ու զայրէթլէ սագընմազլը իճուպ էտէր: Հիւ պիւր իխթիյար հիւ պիւր գէման քէյֆ ի մահէշա հախօտ խօտըլլիքլէ հախօտ տիկէր իխթիյարլար- տան միւսթազլիլ օլարապ հարաքէթ էթմէլի տէյիւ տիւր: Պէօլլէսի պիւր իխթիյար նէ գատար տա մէվ- հիպէլի վէ էյի նիյէթլի օլսա, վէ հափըլաճագ իշ տէ չօզ էյի օլսա՝ պէօլլէ պիւր մուամէլէ մութլագա պիւր թարաֆտա թէսալլիլ թէ մէյտան վէրիւր, տիկէր թա- րաֆտա՝ ինմալ էտիւլէն քիմսէլէր արասընտա իգնա- իյէթսիլլիյէ վէ փէք ինթիմալ թագսիմաթա տախի հօլ աչար: Քիլիսէյէ ալա օլան պիւր մէսէլէ նազըր- լարըն պիւթիւն քիւմէսի թարաֆընտան հալլ էտիւ- մէլի տիւր. շէօլլէ քի մէսէլէ տուպ իլէ նազար ը ալիզ- գաթա ալընըպ՝ քէլամ վէ ամէլտէ իթթիհատ օլտուն: Ալլան էմը էտէր քի մուհապպէթ վէ թէվագուտա հէր քէս պիւրիպիւրիսէ միւթի օլտուն: Աէրթ գաֆալը հա հէսաս օլան միւմիւնլէր արասընտա թագսիմաթը մէն էթմէնին էն էյի հօլու տուա, մուհապպէթ, սապր, թէվագու, վէ եաշնա քեամիլ օլան պիւրատէրլէր ա- րասընտա հայաթտա սէպաթ տըր:

Բ. ՔԻԼԻՍԵՏԷ ՄԵՎ ՀԻՊԵԼԵՐԻՆ ԻՍԹԻՄԱԼԸ

Միւմիւնլէրի բուհպան վէ աշխարհական սընֆընտ թագսիմ էթմէքիւլի թէպըրէ էտէն հիւ պիւր գըթա եէնի Ահատա հօլ տըր: Տիզգաթլը մէշգ չափուճագ պէյան

էտէճէք ղի պու իլանի թէրթիպ տէյիլ տիւր, հէմ տէ՝ տաէմին իլանի մէպտէլէրէ միւտաթալէսի պիւրիտապ ղիյան վէ բուհանի գէվալա սէպէպ օլմուշ տըր:

1 Կորն. 12նճի պապ վէ եփես. 4. 11 պէրբազ- ճա կէօթլէրիւլէր քի՝ պիւթիւն ճէսէթին մամուրի- յէթ վէ իսթիմալը իշիւն Ալլան Քիլիսէտէ պիւր թա- գըմ մէվհիպէլէր զօլմուշ տըր: «Ճիսէսին միւնիկ սագ- ար սախի չօզ խի sk, կիկի պիւր ճիսէսի սիւ, վի կիօզ էշէ՝ ա- լու միւնիքսա՝ ճիլիլ խի ճիլիկի. . . Աշխա սախի ֆիլիսէսի կիլի- ղա ռիսուլլիւր, սակիլիկ իլիսան մալիֆ օլսուլար, սալիսիկ մու- ալլիլիկի քալիլ կիլիսի» վէ սալիլէ (1 Կորն. 12): Եփես. 4. 11տէ շէօլլէ օգուշօրըլ, «Քիկիսի մուգսսէպիլիկ իհանը մագսիկիլի խըսիկիլի իփալը վէ Քիլիսուրն ճիսէ- սի մանուրիլիկի իշիւն, պազըլընը ռիսուլ, պազըլընը փիշ- ղանպիւր, պազըլընը միւպիշլիլ, պազըլընը սախի չօլսան վէ մուալլիլ օլսուլ իւզդի քալիլ կիլիսի:»

1 Կորն. 12նճի պապտա՝ մէվհիպէլէր ինհիտարընա (քէնտի քէնտիսինէ հասը էթմէք) գարը գուվլէթլի պիւր իխթար վար տըր: Ալլան հէր նէվ մէվհիպէլէր վէրմիւշ տիւր. պու մէվհիպէլէր պիւր շախտա մէրքէզ- լէնմիւշ տէյիլ տիւր: Պիւր ճէմատթ տէյիլ հալընը պիւր մուալլիմ վէ միւպէլլէրիլ իշիւն միւնթաճ տըր, իլա, չօպան վէ փէյգամպէրիլ քիսէ տէ միւնթաճ: Քէզա Ալլան քէնտիսինէ ալէթլէր հալիլտէ էօմըլիւն հէր մէվ- ղիլիստէն տաէմլէր ինթիլիտապ էտէր: Պիւրսա վէ Յոլհաննէս պիւր իլմ ի իլանի մէքթիկիլիլն ընփա- գընտան վէ առէմ հափմաթը օլան տէրէճէ վէ ըլիթ- պէլլէրաէն մահրուճ օլտըպ՝ տիւնեա նազարընտա «ճա- նիլ ֆիսէսի» իտիլէր: Լաքին մուհիմ օլան պու տըր քի անլէր Բուհ իւլ Գուտարն գուվլէթ վէ սէլանիյէ- թիլլէ վազ էթտիլէր. վէ անլէրի կէօրէնլէր «Յիսուս իլի պիւրապիւր պուրուկընը օլսըլարընը պիլիկիլի:» Ալլա-

ըին մագսէտի ասլա հէր հանկը պիր ճէմաաթըն մա-
հալլի իրթիյար, մուալլիմ վէ չօպանընըն հէրինի
ալմագ աէյիլ իտի, անլէրինքի տահա զիյատէ պուռն-
լարը թահրիք էթմէք վէ մուալլէնէթ էթմէք իտի:

Բէսուլի ճէմաաթլարըն հիւան վէ սաաէլլիյինաէն
զաթի այրըւշը վէ պուռնըն հէթիճէսի օլարագ թէա-
րիճէն մէյաանա կէլէն միւտահիշ զիյան ու խարպպի-
յէթի պուրատա պահա էթմէքլլիյէ լուպուժ հօզ ալը:
Շու գատարընը զիքը էաէրսէք քիֆայէթ էաէր քի-
րահիպլէրին գուրնազլըզը, ային ու տաէթ, մէճլիտլէր,
մէրքէզի իտարէլէր, վէ աաէմ հափմասը մէմուրլիյէթ-
լէր Բուհ իւլ Կուտսըն ապատ աէլալէթիինն հէրինի
թութամագլար: Բէսուլի սաաէլլիյէ աէօնմէքլլիյէ հա-
զիպաթէն արգու քէշ օլանլար (Պու կիւնլէրաէ պէօլլէ-
լէր չօզ ալըլար), ճէմաաթլարըն մահալլի մէսուլլիյէ-
թինէ զարըւմագլըզաան քիտմիլլէն սագընսընլար:
Քէգա անլէր սէլահիյէթի մէրքէզլէնաիւրմէքաէն վէ
բէսուլի օլմայան Ֆըրզա իսմլէրի թահթընտա (Պու
խամլէր նէ գատար կիւզէլ օլուրլար իսէ օլսունլար),
ճէմաաթլարըն իթթիհատընտան սագընսընլար:
Կորնթոս քէնաի իշլէրինի իտարէ իթմէլի, Եփեսոս
Յիլիպպէյէ թէսալլուժ էթմէլի աէյիլ, նէ տաիի իս-
թանպօլատ օլան պիր տիղթաթօրտան թալիմաթ գա-
պուլ էթմէլի: Լաքին հէր քիլիսէնին իրթիյարլարը
հազիզի Զօպանըն իտարէսինտէ օլան չօպանլար հա-
լինաէ՝ քէնաի սէմալի տալէթլէրինաէ էօյլէ իթիպար
վէ Ֆիրասէթլէ մուամէլէ էթպիլլէր քի՝ «Պաշ Զօպան
գուհուր էթտիլի գէման ճէլալին սօլմագ թաճընա
նաիլ օլալար»: (1. Պետ. 5. 4):

ձ. Ո. Գ.

Պու ըխալէյի մէճճանէն ալմագ իթթէյէնլէր արիտէրի
աարէսէ միւրաճաաթ էլլէօրնլէր.—

J. W. Clapham, Box 545, Haifa, Palestine.

Ս. ՄԻԻՄԻՆԻՆ Ա.Ղ.Ա.ՀԱ.

Ա.ՅՐՐ.ՄԱ.ՍՐ.

“ՔԻԹԱՊԼԱՐԸ ԱՐԱՇՏՈՐԸՆԸՋ”

ՏԵՕՐՏԻԿՆՃԻԻ ԳԸՍՄ

Խըլլաթ իշինտէ Ալլահըն իւք ամէլի՝ նուրը գուլ-
մէթաէն ալըրմագ իտի: Էլնիհայէ՝ Օ նուր օղուլա-
ընըն գուլմէթ օղուլաըրնտան ալըրաճագ ալը: Պու
իքի վագաալար արասընտա՝ Եէկտիկէրինէ զըտա օ-
լան նուր վէ գուլմէթին գուլվէթլէրի պէյիլիտէ շէ-
տիտ վէ գարարսըզ պիր մուհարէպէ մէվճուտ ալը:
Պու իքի արասընտա հազիզի պիր օլալմա սալա օ-
լամագ. պիրի իլէրլէր իսէ՝ տիկէրի կէրի չէքիւմէլի:
«Աղան լուր սր, վի Անէհ կիչ պիր գուլմէթ կօզ սր»: Ա-
նըն սիյրէթի՝ «Գուսսու, գուսսու, գուսսու» ալը, միւ-
քէրրէրէն գուտտուս օլան Ալլահ (Ես. 6. 1-5): Անըն
էվաալարը հազգընտա տաիի շէօյլէ օգուլօրըզ, «Ա-
նըն լուրսա օղուլը կիպի՝ լուրսա կիւրիս խէփ պիլիպիլի-
միզի (Անընլի սաիլի) միւշարիէրիմիզ օղուր»: (1 Յովհ.
1. 7): Ալլահ հազգ իւզրէ քէնաի իսլաա օլմուշ գուլ-
լարընտան մէմուլ էաէր քի՝ «Մանիպիլին խքիսալիլի
փաիսիլի վի մուգուսսու» օլսուլլար (2 Տիմ. 2. 21), վէ
գըլմէթլիլի գէլլուտէն թէֆրիւ էթմէքլլիյէ մուգթէ-
տիր օլսուլլար (Երմ. 15. 19): Տօգրու ալը քի էպէ-
տի հայաթըմըզ վէ էմիլիյէթիմիլի՝ ամէլլէրիմիլիէ մէր-

պուժ օլմայըպ՝ իլլա Բրիստոսըն խէլասքեար վէ Բիա-
հին ի Ազամըմըզ հալինտէ թէմամ օլմուռ օլան իշինէ
մէրպուժ տըր (Եփես. 2. 4-10): Լաքին այնի սու-
րէթլէ տօղրու տըր տախի քի, կիւնան իւզէրինէ դա-
լէպէմիզ վէ սէմատա խազինէ ճէմ էթմէմիզ՝ միւմի-
նէն Ալլահըն խըմէթի իշին այրըմասընա վէ թազ-
տիսինէ մէրպուժ տըր: 1. Կորն. 3ինճի պապտա՝
հազիզի պիր միւմինին տիզզաթսըզ պիր էօմը նէ-
թիճէսի օլարագ Բրիստոսըն մահքէմէսինտէ աղըր
պիր զիյանա կիրիֆթար օլաճազընա տաիր պերրազ
պիր իզահաթ վար տըր. վէ քեաշիլ տիւնեազի Բը-
րիսթիյանլարտան չօզլարը պու վէ պունա պէնդէր օ-
լան Բիթապի գըթալարտան վէրիւէն վազարը իսթա-
ըը նազարը տիզզաթա ալա խաիւէր:

Միւմին պու զէմինտէ իքէն զոլմէթին զուվէթ-
լէրինէ վէրէլսլէրինէ գարըը տաիմա պիր միւճահատէ-
սի վար տըր: Պիր ասքէրին հազըրըզսըզ վէ սիլահսըզ
օլարագ մուհիմմ պիր ճէնկէ կիրմէսի տիվանէլիք աստ
էտիւր. պիայնիհի պիր միւմինին Եփես. 6: 13—18
տէ կիւզէլճէ թարիֆ օլունան սիլահլարը ալմայա-
ըպ՝ կիւնահ վէ Շէյթան իւզէրինէ դալիպ օլաճա-
զընը խայալ էթմէքիք համազաթ վէ հատտինի պիւ-
մէմէքիք տիր: Զօզ Բրիսթիյանլար՝ քէնտիլէրինի
միւսթազպէլ աճը զիյանտան զուրթարապիւէն տէրսի
էօյրէնմէքիքտէ նա՝սըլ հալաշ տըրլար: Բէլամատա՝
զուլմէթին նուրա դալէպէսինին էսէֆէնկիզ էօրնէք-
լէրինի կէօրիւյօրուզ. մէսէլա՝ թուֆան վէ Սոզոմվա-
զաալարընտա, Ալլահըն զէմինի գազմը օլան Իսրայէ-
լին տիւշիւշիւնտէ, վէ թաիֆէ միւլէթլէր արասըն-
տա վազը օլաճազ իրթիտատտա: Եինէտէ միւշքիւ
տիր միւմինլէրի իլզամ էթմէք քի՝ պիւթիւն տիւնեա

մանզումէսի Շէյթանտան տըր, վէ Շէյթան վասըթա-
սըլէ խարէ օլունըյօր (Եփես. 2: 2). Էէմտախի Բապ-
պըմըզ պու քեամիլ խարապիլէթէ մահքիւմ տիւնեա
մանզումէսի իւէ միւշթէրիք տէլիլ խաի (Յովհ. 14: 30:
2 Պետ. 3: 10): Իլավէթէն՝ տիւնեանըն Ալլահա ա-
տավէթ օլտուզըտա սէօլէնմիշ տիր (Րօմ. 8: 6—8):
տաՎէթ օլտուզըտա սէօլէնմիշ տիր (Սմալ. 3: 15), վէ
Օ՝ Հայաթ Բէիսինի գաթլ էլլէտի (Սմալ. 3: 15), վէ
պիլ Բրիսթիյանլարա խուսուսի ալազասը չու քի՝
Տիւնեա. Բրիսթոս. ՀԱԳԻԳՍԹԷՆ ԱՅՐԸԼՄԸՇ ՕԼԱՆ-
ԼԱՐԱ ՊՈՒՂԶ ԷՏԷԲ (2 Տիմ. 3: 12):

Պինտէն ալէն՝ Յովհաննէս նիշիւն «սիւնեալը վի
սիւնեսա օրսն շիյիսի սեվիկիլիկիզ» տէյու թէնպիհ էթտի-
յինի պերրազ կէօրէպիւրիզ: Մէրպուժ պիզի՝ միւշ-
յինի պերրազ կէօրէնըն մէնպար օլան իւշ նէվ շէյէ
քիւթըմըզըն չօզուըն մէնպար օլան իւշ նէվ շէյէ
գարըը սազընտըրըր. պունլար՝ «քեկ շիւյիսի վի կիօզ
գարըը սազընտըրըր» տիրլէր: (1 Յովհ. 2:
շիւյիսի վի հօնիլսն քիֆեպպիւրիս) տիրլէր: (1 Յովհ. 2:
15—18): «Բիլիսա» լուզէթիւնին մանասը պիւլէ «չաղը-
րըրըզ օրսնըր» տէմէք տիր. վէ պիզիմ Բրիսթիյանլար
հալինտէ մէվգիլիմիզ Յովհ. 17: 14—18 տէ պէրազճա
թահախա էտիւմիշ տիր:

Լաքին միւմին հազիզի վէ սախթէ այրըըը տիզ-
գաթլէ թէֆրիք էթտին: Էյէր միւմինի հազիզաթէն
մէճպուր էտէն Բրիստոսըն մուհապպէթի խս օլ զէ-
ման պիզզաթ էֆէնտիյէ գալպին խախտ այրըըը մէյ-
տանա կէլէճէք: Պու ֆէրիսիլէրին սախթէ այրըըը-
չընտան քեամիլէն ֆարզը տըր, զիբա պու սախթէ
այրըըը պիզի էսարէթէ վէ հաթթա միւրալիլիյէ սէվզ
էտէր, վէ պունտ պիզի մէճպուր էտէն թէսազվուրը
ու մումի՝ հատա բուհանի զըլազուզլարըն թէհախալէրի
օլապիլիլի: Թէհախա վէ հատազ իլէ սախթէ պիր ի-
թաաթա իճպար էտիւն պիր չօճուզ, վէ էպէվէյնին
թաաթա իճպար էտիւն պիր չօճուզ, վէ էպէվէյնին
մաթլուպաթընը քեամիլէն ֆէհմ էտիպ տէ հիւրը օլա-

րագ՝ լաքին երեսն տէ մուհապպէթ իրթիպաթը սէպէ-
պլինտէն հարաքէթ հտէն պիր չօճուգ արասընտաքի
Փարգ մուգայէսէ գապուլ էթմէգ: Բապպըն էվլատ-
լարը արասընտա օլան միւրըլտէր՝ թէսալուլ էթ-
մէմէքլոյէ վէ հէմտէ սիւրըլտէր էսարէթէ սէվգ էտիպ
գալպէն օլմայան չիրքին այրըլըը հասըլ էտէն էմըլէր
վէ հասազլար վէրմէմէքլոյէ տիգգաթ էթմէլի տիր:
Բապպըն հագիգի էվլատլարը արասընտա մէյտանա
կէլէն խաթալարը տօղրուլթմագ իչիւն՝ լաթիֆ իսթի-
յար պիրատէրլէրին սատրգ խըտմէթ ի բեամիլէն բեա-
ֆի օլմայը տըր: Էյի մագսէտ իւէ պլուէ օլտա՝ թէսալ-
վուր, սուի գանն վէ մէգազըմըզը դայրլէրին դա-
միւրլէրի իւզէրինէ ճէպը էթմէքլիքտէն սագընմալըզ:
«Ինճի Քրիստոսըն պիգի ինսան էքսիյի հիւրրիյէքսի սապիք
գասիւն օղանուգ, վի քիքրա գուլըզ պօլուէքրըղընա կիրիֆ-
քաւ օրնպընըզ: Անճագ պու հիւրրիյէք քիէն փուրսար ի-
ջիւն օրնսարն, շաֆիւն մուհապպիքըն պիրպիրիկիգի խըսմէր
հիլիկիգ: (Ղալ. 5: 1, 13—16):

Տիկէր թարափտան ալէլուժուժ Քրիսթիյանլարըն
գալպէն օլան այրըլըըն բեամիլ նօգսանընը կէ օրմէք
ատէմի տէ հշէթէ տիւշիւրիյօր. պունլար չօգ տէֆա
Փանի վէ Ալլահսըզ օլան տիւնեանըն մօտասընա հօ-
լուլմազ գուժվէթ իւէ խըտմէթ էտիպ՝ թագ-վասըզլար
իւէ տգատճա իսթիլաթ էտէրէք Քրիստոսըն սիթէմի-
նտէն վէ Անա պու զէմինտէ իքէն օլան խըտմէթին
ճէլիւ մէսուլիյէթինտէն սագընմազա չալըըլօրլար:

Ալլահըն քէնտի գազմը Իպրայէլի զէման ը գատիմ-
տէ Մըսըրտան վէ տիկէր Միլլէթլէրտէն այրըլըպ՝ խա-
լի վէ միւտհիւր պիր պէրլոյէտէն էմնիլէթլէ իրշատ էթտի-
յինի վէ սէմավի թաամ վէ գայատան սու իւէ պէսլէ-
տիյինի տէրխաթը էտէլիւմ. քէզա տնլէրի ճիւմլէ հօլ-

ճուլըզլարընտա պուլուլթլէ իրշատ էթտիյինի վէ ճէ-
մաթ չատըրընտա տնլէրի պիրգաթ հալընըզ քէնտի-
նէ այրըլմըլ օլտարագ՝ խէլաս օլմուլըրըն իպատէթ
էտէն, ճէնկ էտէն վէ իլլէյէն պիր քիւմէսի հալինտէ
քէնտի հուչուրը էթրաֆընտա ճէմ էթտիյինի ու-
նոթմայալըմ: Պու սատէճէ Ալլահըն հալիգի Քիլիսա-
սընըն պիր նուժուէն վէ մօտէլի տիր: Ալլահըն մուգատ-
տէս սիլըլէթլի հէմ քէնտինտէ հէմ տախի էվլատլարըն-
տա օլան շէրրտէն այրըլմագըզը փալէպ էտէր:
Բապպ Յիսուս «անուգասիս, վի սուլըզ վի լիֆիպ վի կիւ-
նահիլաւրսանս ալըլըլը» պիրի խի: «Ինճի անըն սի-
քիւնիկի խղերիմիկի պարագ օրսուլըն հաթիճիկ անըն հա-
նընա չըգալըն», պիւրէք քի «էյէր թէ համմիւլ էտէր
խէք, պէրապէր տախի սալթանաթ էտէն էյիգ»:

Բ. ՃԷՄԱՍ.ԹՏԱ. ՆԻՉԱՄ ՈՒ ԻՆԹԻՉԱՄ

Շէյթան՝ Բապպըն հագիգի էվլատլարը արասըն-
տա չօգ թէֆրիգէլէր մէյտանա կէթլըմիւր տիր: Հա-
գիգաթէն Բուհտան տօղմուլ վէ Քրիստոսըն պիր ճէ-
սէտինին զըսմընը թէլըլ էտէնլէրտէն չօզլարը ի-
մանտալարը իւէ միւշարէքէթտէ տէլիւ տիրլէր: Ճէ-
հալէթ, իրատէթ ի նէֆօ, հանլըլ թալիւմ, վէ ճիւմա-
նիլիք՝ Բապպըն էվլատլարը արասընտա մէյտանա
կէլէն թագսիմաթըն պազը սէպէպլէրի տիրլէր: Ա-
տէմլէր՝ հէքտիկէրլէլէ միւշարէքէթտէ միւթթէհիտէն
իլլէյէպլիմէգտէն էվվէլ իթթիֆագ էթմէլէրի լազըմ
տըր: Հագիգի իթթիֆագ եալընըզ Ալլահըն Քէլամը
իւզէրինէ միւէստէս օլապիլիք, վէ տէլիւ քի ըրիվայէթ
հախօտ ինսանի հիքմէթ իւզէրինէ: Քէլամ վասը-
թասըլէն նէ գատար Բապպա հագըն կէլիւ քի ըրիվայէթ
տիկէրիմիկի տէ օլ գատար հագըն կէլէպլիլըրի, վէ
միւշարէքէթլիմիկ օլ գատար տօլըն օլուր:

ՄԻՒՄԻՆԼԵՐԻՆ Վ Ա.ՖԹԻԶԻ

“ՔԻԹ ԱՊԼԱՐԸ ԱՐԱՇՏԵՐԸՆԸՉ”

ՊԷՇԻՆՃԻ ԳԸՍՍ

քիւլաթ մէյտանա կելիւ պ՛ ճէմաաթը տա տիւնեա հու-
 գուրընտա իթիպարսըզըզա սէվզ էթմիշ տիր: Ան-
 լերին եազըլաճալարը լազըմ օլան թամմ շախս՝ տիզ-
 գաթլէ սազընտըզըլարը քիմսէ տիր. վէ պու սէպէպ-
 տէն մէսէլէյի հալլ էթմէքլիք ֆուրսաթը զիյաատէսիյ-
 լէ կիւճըլէլը, վէ Շէյթանըն թազսիմաթ մագսէտի
 մուվաֆֆագիյէթլէ իքմալ էտիլմիշ օլուր:

Քիթապի օլմայան պաշգա պիր ուսուլ՝ Ալլահըն
 մուգատտէսլէրի արտաընտա դամմազըզ վէ միւզէ-
 վիլլիյէ ճէսարէթ վէրմէք տիր, քի պու Քէլամ վասը-
 թասըյէ աշըզճա մէն էտիլմիշ տիր: Հազիլի մու-
 հապպէթ պաշգալարըն խաթալարընը հայմուպտան
 խօշըլանմազ: Բապզըն ճէմաաթընտա ճասուլար օլ-
 մալը տէյիլ տիր:

Մուամէլէ օլուճմասը լազըմ օլան տիկէր պիր
 խաթա հանըլէ էսասի թալիմաթ մէսէլէսի տիր: Հէր
 նէ քի Քրիստոսըն շախսընա, Անըն ուլուհիյէթիւնէ,
 պաքլիքտէն թէվէլլիւտիւնէ, կիւնահազը ինսանիյէ-
 թիւնէ հայաթի սուրէթտէ թէէսիր էտէր իսէ՛ պու է-
 սասի խաթա տիր: Քիթապը Մուգատտէսիւն իլհա-
 մընը, էպէտի հայաթ վէ էպէտի ապապը, Բուհ իւլ
 ֆուտա վէ Շէյթանըն շախսիլթիւնի, Քրիստոսըն խէ-
 լաս իչիւն վէքալէթէն գուրպանընը հանի, Քրիստո-
 սըն գանըյէ օլան խէլասը ինքիար էթմէքլիք՝ հանըլէ
 էսասի թալիմաթ տըր, վէ պէօյէ գապուլ էտէնլէր
 Բապզըն գալմըյէ օլան միւշարէքէթտէն սըզը օլա-
 րազ մէն էտիլմէլի տիրլէր:

Տէր խաթր էտիլմէսի լազըմ տըր քի թէրպիյէնիւն
 (Տիւրքիլի) մագսէտի պիզիմ իլէ հէմէֆքեար օլմայըպ
 տա պիզէ մուղայիլ օլանլարըն տիւշիւշիւնիւ հասըլ
 էթմէք տէյիլ տիր: Մագսէտ աաիմա գապահաթըյը
 իատէ էթմէք, հէմ աաիլի սիւրիւլիւ էմիյէթտէ հըֆզ
 էթմէք տիր: Ճ. Ո. Գ.

Պու ըխալէյի մէճճանէն ալ լազ իսթէյէնլէր աթիտէքի
 ատրէսէ միւրաճաաթ էյլէսիւնլէր. —

J. W. Clapham, Box 545, Haifa, Palestine.

Հազիլի միւմինլէրին (հանի՝ Ալլահա թէվպէ
 վէ մասըուպ վէ զըյամ էթմիշ ինէլասքեարա իման
 իլէ հազիլաթէն եէնիտէն տողմուշ օլանլարըն) վաֆ-
 թիլի խէլասըմըզըն ազիմ Բէիսի օլան Բապզ Յեսուս
 Քրիստոսըն տողրուտան վէ գուզվէթլի պիր էմրի տիր:
 Քրիստոսըն միւմին պու հայաթի թէճտիտի գալպ թէճըլի-
 լաքին միւմին պու հայաթի թէճտիտի գալպ թէճըլի-
 պէ ի շախսիյէսիւնէ մալիք օլտուգտան սօնրա՝ ալէ-
 նէն վաֆթիլ սուլարը ալթընա կիլիպ նումունէ վէ
 րէմզ թարիլիլէ քէնտի միւպարէք Բապզըյէ կէօ-
 միւմէք վէ հայաթ եէնիլլիյիւնաէ Անընլէ զըյամ էթմէք
 արգու էթտիլիւտէ՝ չօզ տէֆա տիւնեատան վէ հաթ-
 թա միւմինլէրտէն պիլէ քրիթիքա ֆուրթուճասընա
 ուղարը: Քէնտիւնէ սիւալ օլուճուր. «Նիչի՞ւն իքիւ-
 ճի պիր վաֆթիլիւն նազը իհիւրմէթիւնէ (սըբապդու-
 թիւն) մահալ վէրմէլի. նիչի՞ւն գալիլէր իւզէրիւնէ
 քէնտի թէսազվուրլարընը իճպար էտէն միւֆթէիսիր
 վալիլէրի տիւրէմէլի. նիչի՞ւն գէմանը գատիմտէն
 պէրու քրիլիստիւն եէնի տողմուշ մասուլարը վաֆ-
 պէրու քրիլիստիւն էթտիլի աաթիլ հիւքմիւնէ կէչ-
 միշ օլան նիգամընը ալթ իւսթ էթմէյէ չալլըմալը:
 վէ նիչի՞ւն հէր հանիլը պիր վապըթ խարիճի ալամէթ-
 լէր վէ այնիլէրէ էհէմմիյէթ վէրմէլի, մատէմ քի Ալ-
 լահըն նազարընտա հազիլաթէն մուհիմմ օլան հա-
 լընը շէյ գալպիւն վազիլիթի տիր»:

կրպի վէ սաիր չօգ իթրազ վէ տէլիւէր իսթիմալ օլունըր. վէ լաքին նատիրէն (պաղէն հիշ) Ալլահըն Գէլամընա միւրաճաթ օլունըր: Պէօլէճէ առէթ վէ ըրվայթէ մէյտան վէրիւր, քի Գէլամ վէ ազլը սէլիմ իւզէրինէ զալիպ օլուն: պու պիզէ՝ ըրվայթ վասթթասըլէ Շէրիաթ հազզընտա քէօրլէնմիշ օլան իւլէմա վէ Ֆէրիսիւրի տէրիաթը կթաիրըր, քի քէօրլիւքլէր նէթիճէսի օլարազ Շէրիաթը իթմամ էտէճէք օլան Զաթը սալպ էթտիւէր: Ինսանի թապիսթ թէպտիլ օլմազ, վէ փէյղամպէրլէր, բէսուլար վէ պիզզաթ Բապպ թարաֆընտան վէրիւէն չօգ իսթարաթը էյի Ֆէհմէտէպիլիբիզ. եանի՝ Իպն իւլ Ինսան պու տէհրին նիհայթինտէ էյնիհայէ ճէլալ իլէ իզհար օլուաղընտա՝ գէմինտէ բէսմիյէթ, թագվասըզլըզ վէ իրթիտաթ (հաւատուրաչութիւն) պուլաճազ. զիրա «Նոյրն կիւնդիրիսէ օշրղը կիպի Իպն իւլ Ինսանըն գուհուրը սախի պէոյի օլմազ սր:» Մասք. 24. 37:

ՎԱՖԹԻԶ ՐԱՊՊ ՅԻՍՈՒՍԸՆ ԳՈՒՎՎԷԹԼԻ ՊԻՐ ԷՄՐԻ ՏԻՐ

Վաֆթիզ մէսէլէսի իլէ ուղըաշըր իքէն՝ ամէլի օլարազ առէմլէրին եազաղընտան զիյատէ Ալլահըն եազաղըրաղընը տիզզաթլէ թէֆթիշ էտէլիմ: Մատթ. 28. 19-20 տէ օգուլօրըզ. «Իւսի կիսիւիզ, ճիւնդի միշրէրի շախրս հիւնիզ, ղի անդիրի Փհէք, Իպն ղի Բուսիւլ Գուսըն խախի ղիսիւիզ, ղի միզէ եւր կրօնիւլ շէյրիսն ճիւնդիսիսի հըրզ կրնիյի անդիրի քալիս հիւնիզ. ղի իշքի սիւնէսըն ճիւնդիսիսի սէյիս պէն հէր վազըք սիպիս իշէ պիւրպիլիս:» Մարկ. 16. 15, 16 տա օգուլօրըզ: «Պիւրիսն սիւնէսիս կիսիւյ հէր մախրուզիս պիւրաքի ղիս կիսիւիզ: Ինսն կիսիւյ ղիսիւիզ օլունսն խիսս պուլաճազ, ղի ինսն կրնիյիսն պիւրիսիսն կիսիւիս օլունսն սր:» Պու շայան ը տիզզաթ գըթալարըն հէր իքիսինտէ տախի վագաալարըն պէրրազ վէ մանթըզի պիր սըրասը վար տըր, եանի՝ կիսիւիզ, վիս կիսիւիզ. ինսն կր. վաֆթիզ օլ: Պունտան տահա պէրրազ օլմազ:

Գէլամտա պու սըրա հիշ թէպտիլ օլմազ: Պէշարէթի իշիտէնլէրաէն իման էթմէլէրի մէմուլ օլունըր իտի. վէ իման էտէնլէրաէն վաֆթիզ էմրինէ իթաաթ էթմէլէրի մէմուլ օլունըր իտի: Իման էթմէմէքլիք իւլէն ճէզա հիւքմ տիր. լաքին հիշ պիր եէրտէ տէմէզ քի վաֆթիզէ իթաաթսըլըզ իշիւն ճէզա հիւքմ տիր: քի վաֆթիզէ իթաաթսըլըզ իշիւն ճէզա հիւքմ տիր: Տիզզաթա շայան տէյիլ մի՞ տիկէր պիր շէյ տիր: Տիզզաթա շայան տէյիլ մի՞ տիր քի հօզարըտա մէզքիւր վէ էմսալի սաիր չօգ մուսայէն քէլամլար կէօզիւմիւզ էօնիւնտէ պուլունուպ՝ էվիլա ինանմազ վէ սօնրա վաֆթիզ օլմազլըլըն թապիլի սըրասընը թէշտիտ էտէր իքէն՝ Գրիսթիլօլան տիւնեսաը պու սըրայը թէրս չէվիլիպ մէսուլ օլմայան մասուլարը վաֆթիզ էտիլօր, շու իթիմատ իլէ քի ինթիմալ սօնրատան պէշարէթի իշիտիպ տէ իման էտէլէր:

ՎԱՖԹԻԶԻՆ ՄԱՆՍԱԸ ՆԷ՞ ՏԻՐ: Օ՝ շախի թէվպէ
 վէ Գրիստոսա Բապպ վէ ինսաքէար հալինտէ օլան իման վասթթասըլէ զաչպէ հուսուչի կիլիսն սախիլի կիսիւնիզ պիր քիսիւիսիս սիւնէսիս խախիս ղի կիսիւնիսիս պիր սիւնիսիս սիր: Շազիպաթէն «էյէր պիր քիմսէ քիսիւնիսիս սիս էէնի մախրուզ տըր:» վէ անճազ Գրիստոսա իսէ էէնի մախրուզ տըր: վէ անճազ բուհըն ֆասլիլէթի իլէ օլան թէճտիտ ի զալպտան սօնրա տըր քի միւմին վաֆթիզ վասթթասըլէ քէնտիսի Գրիստոս իլէ այնիյէթէ գօյմաղըլը արամալը, վէ պու տիկէր պիրիսին իրատէթիլէ տէլիլ իլա քէնտիսիս իքատէթիսին ըրգա իլէ օլան ամէլիսին պիր նէթիճէսի օլմալը:

ՄԱՍՈՒՄ ՎԱՖԹԻԶԻ Ք. ՄՈՒԳԱՏՏԷՄՏԷ ՄԷՎՃՈՒՏ ՄԸ ՏԸՐ

Թապիլի սուրէթտէ շու սիւալ մէյտանա կէլէճէք. Գրիսթիլյան ալէմինտէ ճարի օլան պու մասուլ վաֆթիզիս նէ՞ բէտէն կէլալի. հազիզի միւմինլէրին վաֆթիզիսին մանա վէ բուհուրա պու զատար մուղայիլ օլան պիր ուսուլ իշիւն Բէսուլի Գրիստոսան գալմա

սապրզ միւսհէմ պիր գայա վաճը մը տըր: Թէէմի-
նաթլէ ճէվապ վերբերից քի պէօյլէ պիր շէյ հօզ տըր:
Հէմտէ ճէտարէթլէ սէօյլէմէքիլիէ շէքիմմէյից քի՝ ԱԼ-
ԼԱՅԸՆ ԲՈՒՆԸՐՅԼԷ ԹԷՇՎԻԳ ԵՒՈՒՆԱՐԱԿՆԻ ԱՏԵՄԼԷՐԻՆ
ԵՍԶԸՊ ՄԵՅԻԼԷՏԻՔԼԷՐԻ ՄԻԻՏՏԷԹՏԷՔԻ ԵՒ ԽԱԼԻՍ
ՎԷ ԻՊԹԻՏԱՍԻ ՄԷՆՊԱՅԱ շէր նէ ՇԷՅԻ ԻՉԼԷՅԷՄԷՉ
ԻՍԷՔ՝ ԱՆԸ ԱՏԵՄԼԷՐԻՆ ԻՃԱՍԸ ՏԷՅՈՒՒ ԱՏՏ ԷՏԷՐԻՉ:
Հէր հանկը պիր քիմսէ Բիքապարը Թէքվինտէն Վա-
հիյէ գատար արաշարըրըն, վէ եէնի տօղուշա մալիք
օլմայան կէրէք մատուժարըն կէրէքսէ պղպալից օ-
լանլարըն վաֆթիցի լէյհինտէ պիր քէլիմէ հա ի-
մաթ պուլամայաճաղ: Պու ուսույու թատարց է-
տէն ուշտուրմա տէլիլէր վէ թէշպիհիլերի ազ սօնրա
կէօրէճէյից: Լաքին Էվէլէա Բիլիսատա սէպգաթ է-
տէն պու մէսէլէյի թէֆթիշ էտէլիմ: Գատիմ օլան
պիր բիվայէթի թագիպ էթմէք, վէ Բ: Մուգատտէ-
սին մուռայէն պիր էմրինի թագիպ էթմէքիլէք եէքտիկէ-
րինտէն քիւլիյէն ֆարզը տըրլար:

Էվէլէա՝ Բ. Մ. պիզէ խէլաա իշիւն Բրիտոսա
թէվէքքիւլ էտէնլէրտէն մատա հիշ պիր շախսըն
վաֆթիցի վազատարըն գայա էթմէզ: Բէզա Կզէմէն,
Փօլիգարպօս, Բառնարաա, Իգնատիոս, Հէրմէն,
Փափիաա վէ սաիր թարիխ ի միւտարըն իւք սարընըն
պէօյլէք Բրիտթիյան մուհարրիլէրի ալըր իսէք՝ օլ
միւտտէթտէ քեամիլէն նամայլիւմ օլան պու մատուժ
վաֆթիցի ուսուլընա տաիր հիշ պիր իմաթ պուլա-
մայաճաղըզ: Նախօտ իքինճի տարըն պէօյլէք միւ-
էլիլիլէրի օլան շէհիտ Յուստինիանոս, Թաթիանոս,
Իրէնէոս վէ Իսկէնաէրիլիլի Կզէմէնի ալաճաղ օլապ՝
պու մէսէլէ հազզընտա աշնի միւսթագիլ սիւքիւնէ-
թի կէօրէճէյից, կէրշի ճիւմիլէսի տէ միւլմինլէրին հա-
գիգի վաֆթիցի հազզընտա օլան իւահի էմրի պիլիպ
իճրա տախի էտէնլէր իտիլէր: Իքինճի տարըն (Թ.
Մ.) սօնուլտա տըր քի պէօյլէք Թէրթուլիանոսը մա-
սուլմ վաֆթիցի թէսմիլիէ օլուլան պու եէնի առէթէ
գարըն փրօթէսթօ էթմէքտէ կէօրիւյօրըզ. վէ պու

զէմանտան սօնրա իտի քի հալաշ հալաշ իճրա օ-
լուլմայալըզա պաշլանլըտը: Չանն օլուլտըզընա կէօ-
րէ մատուժ վաֆթիցի թէսամվիուրը պու հօլտա պաշ-
լաաը, հանի՝ հանկըշ սուրէթտէ ալաշիւնիւլտիւ քի
պիր քիմսէ վաֆթիցիցի էօրէճէք օլուր իսէ՝ իլէլէպէտ
մահքիւմ օլաճաղ: Պու շիւփհէսից Բիթապըն թա-
լիմի տէյիլ տիր:

Խաշտա էօլէն խըրսըզ՝ վաֆթից օլուլմայարազ
հազիցի միւլմին հալինտէ էօլէն սալըսըզ քիմսէլէր-
տէն պիր իտի: Մուլտէս պէրբիլէտէ պազըր երլանը
եիւքսէյէ գալարըտըզընտա՝ անա իմանլէ պագանլա-
ըն ճիւմիլէսի էօլիւմտէն գուրթուլըրըր (Սա. 21.
8): Բապպ Յիսուս պուլուլ հազզընտա սէօյլէր ի-
քէն տէտի, «Մոլիսու պիտիլիսիս երշուր կիսիսիս գաշըր-
սըզը կիսիս Խզն իւշ իկուսի սախի պիտիլիս կիսիսիս գաշը-
րընազ կիտիլիսի սիւր, քաֆի ԱՆՍ. ՀԷՐ ԻՄԱՆ ԷՏԷՆ հիշաֆ
օլապըզ՝ սուլապ կիտիլիսիս հալապա մալիլ օլա:» Բ. Մու-
գատտէստէ հէր նէրէյէ պազար իսէք՝ պիւլա իսթիսնա
պուլաըզըմըզ պու տըր քի էպէտի հայաթ կիւնահ-
քեարլարըն սալիլի վէքիլի հալինտէ օլան Բապպ Յի-
սուսա իման էթմէնին նէթիճէսի տիր: Բապպ Գող-
գոթատա եիւքսէյէ գալարըրըլը, վէ թամմ օլ կիւնտէ
սէֆիլ, պիւշարէ վէ էօլմէգտէ օլան պիր կիւնահքեար
կէօզլէրինի Ալահըն գուլուլընա տիքիպ տէսի, «Եա
Բապպ, մեղիլիսիսիս կիտիլիսիս պիսի քիգիլիսիս հիլիս:
Վէ Բապպըն ճէվապընտան պիլիլյօրըզ քի իմանըն
թէք պիր պազըլը պու էօլմէք իւզըրէ օլան հարամիլէ
արատըրը հայաթը պախշ էթտի:

ՄԱՍՈՒՍ ՎԱՅԹԻՉԻ ԻՆՃԻԼ ՎԱՉԸՆԱ ՊԻՐ
ՄԱՆԻ ՏԻՐ

Կէօրմէսի միւլքիլ տէյիլ տիր քի մատուժ վաֆ-
թիցի գըյմէթլի ճանըն խէլասընը խարիճի պիր ալի-
նէ թանգիլ էտիլյօր, վէ տահա քէօթիւսիւ պու քի,
էօյլէ պիր ալին ու առէթէ քի՝ իւզէրինտէ իճրա օ-
լուլտըրը շախսըն բիգա վէ գապուլը հօզ տըր: Բէ-

լամբն սատէ սէօզլէրի կէօզլիմիւր կէօնիւնտէ օլա-
րադ՝ մուզադէմէթ էթմէյէն պիր մասուճը խարիճի
պիր ալինէ կէօրէ վաֆթիւր էտէրէք՝ Ալլահըն Գիրիսէ-
սինին պիր ազասը էթմէք, եախօտ՝ մէզհէպի ազախտ
րիսալէսինին (Կրօնի ուսում) ֆասիհ սէօզլէրիյլէ՝ ա-
նը «Բրիստոսըն պիր ազասը, Ալլահըն էվլատը, վէ
մէլէքիւթիւն սէմազաթըն պիր վարիսի» էթմէքիւթ
թէսազվուրը հիչ ազլըմըզա սըզմաջօր: Պու հալտէ
չօճուզլըզտան պէրու «Եէնիտէն տօղմուչ» վէ «Ալլա-
հըն էվլատարը» հալինտէ պէօյիւյէն քիմսէլէրէ անկ-
լաշըմպիւր պիր Ինճիլ վազ էթմէքիւթէ Կէ՞ մահալ
զալըր:

Պուճու բուզար էթ Պետրոսըն Պէնտէկոսթէտէ
օլան քէսքին փէյզամը իլէ. մէրզուճ Բուհըն գուճվէ-
թիյլէ վազ էտէրէք՝ իշիտէնլէրի թէվպէյէ վէ շէրիւր
եօլլարընտան րիճու էթմէքիւթէ, վէ պէշարէթէ իման
էթմէքիւթէ տալթ էյլէտի: Նէթիճէ թամմ Ալլահըն
արգու էթալի իտի: Անլէրին գալպէրի գըրըրպ
«էյ պիրասրէր», լի՞ էախալըն տէյու ֆէրեատ էթալէր
(Ամալ. 2. 37-41): Սօնրատան կէօրիւջօրըզ քի՝
«Անըն ֆիշաւընը անն ու սիշէն զապուր էսկըր զաֆթիզ
օրուհնար... զի րեսալըրիլն քաղիլիլն զի միւ արէֆէրի
զի էֆիլէֆ զիարէղիլիլն զի սուսարու սիլալ էսրէր իսի...
զի յօզ միւնիգէր իլի աքալիքի ինրա գըրընը իսի:»
էյվա՛հ Շէյթան պէօյլէսի վազտան Կա՛սը ի քրահ է-
տէր: Օ նասըլ ճէհտ էտէր քի վաֆթիւրէ օլան թէճ-
տիտ ի գալպէ իմանլէ թէրվիճ էալիլէն եալան վէ միւհ-
լիք իթիմատ վէ էմիլիլէթտէ առտէմլէրի ուլուշտըրըն,
վէ պէօյլէճէ Ինճիլին քէսքին ուճուճը չէվլըմիշ օլ-
տուճ:

Պու շէրիւր թէէսիրի իմթիհան էթմէք իշիւն օլու-
յան՝ Բրիսթիյան ալէմիլին վասաթ առտէմ եա գատը-
նընա շու սատէ լաքին փէթ մուհիմմ սիւալը էյլէսէն.
եանի մէրզուճ եա մէրզուճէ Բուհտան հազիգաթէն
էէնիտէն տօղմու՛ւշ մը տըր, վէ խէլան վէ էպէտի հա-
յաթըն հէմտէ պուճըրա րէֆիզ օլան եալընըզ թէէ-

մինաթըն վէրէպիլէճէյլ սէլամէթ վէ իզնալիլթին
պէրրազ պիլիլիսինէ մալիք մի՞ տիր: Նէթիճէլէրի
քեազըտ իւզէրինէ եազըպ՝ անլէրի տիզզաթլըճա թէֆ-
թիշ էյլէսէն, պիլի տէր քի քէնտինին մալիֆի բու-
հանի իշիլէրինի պահա էթմէմէքիլիլ թէրճիհ էտէր
(շիւփհէսիզ քէօթիւ պիր իշարէթ). տիկէրի տէր քի՝
չօճուզլըզտան պէրու ՏԱՐՄԱ Պիր ԲրիսթիՅԱՆ ՍԼ-
ՄՈՒՇ ՏԸՐ. պիր զալըրիսի մասուճ իքէն վաֆթիլիլի
վէ տալիմա քիլիտէյէ կիտէր իտիլիլի գիքը էտիպ՝
ԽԵԼԱՍ ՕԼԱՃԱԳԼՆԸ ԻԻՄԻՆ ԷԹՏԻՅԻՆԻ ՍԵՅԼԷՐ.
պաշգա պիլիլ՝ պու ճիւմլէ մէսէլէլէրի սիտ օլտուզը
քիլիտէյէ պրազմը իտիլիլի սէօյլէր. վէ ախէր պիլիլ
պու շէյլէրէ պիր զէման ինանտըղընը լաքին էլան
անլէր իշիլէն վազթը եօզ իտիլիլի չէքինմէյէրէք սէօյ-
լէր: Զօզ բասթ կէլինէն շախալարտան պիլիտէ օ-
տըր քի՝ էօլիւմտէն հայաթա ինթիզալ էթալիմ տէ-
մէքիլիլին գուրնազլըղնտան տէհշէթէ տիւշէր, վէ
պէքիլիլպ պազալըմ տէր. պիր գաչ քիմսէլէր՝ եա-
լընըզ Բապպ Յիսուսըն գանընա վէ սալահընա իթիլ-
մատ էթալիլիլիլի պէյան էտէրլէր, լաքին հաթթա
պու խօշ ճէվապ պիլիլէ չօզ տէֆա թէնպէլիք վէ շախ-
սի թէէմինաթըն նօզսանըլլէ պօշուրուր:

Լաքին էյէր էօլմէքտէ օլան պիշարէ խըրսըզա
նէ գէման իտիլա սլտուղընը սիւալ էյլէսէք՝ ճէվապը
շու օլաճազ իտի, «Խաշտա իքէն իմանլէ Բապպ Յի-
սուսա տէճնալիլիլիմտէ:» Հապէշիլ խատըմ Կազայա
եազըն պիր մահալտա խէլա սլտուղընը սէօյլէյէճէք
իտի. Ֆիլիպպէ մահպէս միւտիլի գէլլէլէ կէճէսինի-
գիքը էտէճէք իտի, Լիտիա Ֆիլիպպէտէ քըմազ քէ-
նարընտա օլան միւլազաթըր գիքը էտէճէք իտի: Պօ-
ղոս Շամ եօլունտաքի միւնիլիլիլ թէճըրիպէ ի զաթիլ-
լիսինի նազլ էտէճէք իտի. Սիւքարտաքի շէրիւր գա-
րը էէնի աօղուճընը թարիլիլի հալինտէ Յալիօրըն գու-
յուսը հանրնտա օլան միւլազաթըր խապէր վէրէճէք
իտի: ՍԷՎԿԻԻԼԻԻ ՕԳՈՒՅԱՆ, ՍԷՆ ՃԱՆՈՒՆԸՆ ԷՊԷ-
ՏԻ ԽԵԼԱՍՈՒՆԸ ԷՆ ՄՈՒՇԻՄ ՄԷՍԵԼԷՍԻՆԻՆ ԹԱ-

ՐԻՆԻ ՏԷՅՈՒ ՀԱՆԿԸ ԿԻՒՆԻՒ ՊԻԼԻՐՍԻՆ: ԷՕԼԻՄԸ
տէն հայաթա կէջտիլինէ սահրհէն էմօնմիսին (Յովհ.
5. 24): Ալլահըն Բուհուհա մալիք օլտուղընը ամէլի
սուրէթտէ պիլիբմիսին (Ա. Յովհ. 3: 24): Հագիզա-
թէն կիւնահ վէ սալահ վէ կէլէճէք հիւքմ հագզընտա
հիւ իլզամ օլունտընը (Յովհ.) 16: 8): Հիւզ գալ-
պինլէ ինանըպ՝ աղզընլէ տախի իզըար էթտին մի՝
(Բօմ. 10. 9): Խէլասըն ամէլէբտէն օլմայըպ՝ ինա-
յէթտէն օլտուղընը սահրհէն պիլիբմիսին (Եփս. 2.
8, 9): Մէսուտ վէ մութլու տըր օլ էրքէք եա գա-
տըն քի պէօյլէսի սիւալարա միւսպէթ (եանի էվվէթ)
ճէվապ վէրէպիլիբ: Պու կիպիլէր իչիւն էօլիմիւն
տէհչէթի քէնտի տիքէնինի զայպ էթմիշ տիւր: Բրիս-
տոսըն աճարիպ էշի վէ վատարը պիլիկիսի իւզէրինէ
միւհասէս օլան սէլամէթ վէ թէէմինաթ անըն էէվմի
զըսմէթ վէ մահղուզիլիթի տիւր:

ԵԱԼԱՆ ՏԷԼԻԼ ՎԷ ԹԵՄԻՀԼԷՐԻՆ ԹԷՖԹԻՇԻ

Լաքին ֆարզ էտէլիմ քի Բ. Մուգատտէստէ եա-
խօտ իւք Բիլիսէ փէտէլիլէրինին թահրիբաթընտա մա-
սուժ վաֆթիլի ուսուլունա սօզըուտան շէհատէթ
եօզ տըր. պուլունաճագ էօյլէ քիմսէլէր քի պու ու-
սուլու նուժունէ վէ եատա թէշպիհ վասըթասըլլէ
թէպրիլէյէ գալզըշաճագլար: Պէօյլէճէ Եէհուտի էր-
քէքլէրին մասուժիլէթտէ խիթան օլունմալարը մա-
սուժ վաֆթիլի իչիւն պիւր նուժունէ աչլու ատա
էտիլէճէք: Խիթանըն Եէհուտիլէր պէյնինտէ շէրի
պիւր մէվգի վէրտիլինի գապուլա հագըրըզ, լաքին
չիւփհէթիզ հէր Եէհուտի ֆէրտին սէմալի մէվգիլի
խիթանա տէյիլ իլլա Ալլահա շախսի իման վէ գան
վասըթասըլլէ օլան քէֆարէթէ մէրպութ իտի: Պու
Ագամտան պէրու ճիւմլէ ատէմլէր իչիւն սօզըու
տըր: Լաքին մասուժ վաֆթիլի իտտիա էտիլօր քի
ֆէրտ Ալլահ հուզուրընտա սէմալի մէվգիլինէ նախ
օլուպ, Բրիստոսըն սալ ճէսէտիլին պիւր ագասը հէմ-
տէ «Եէնիտէն սօզմուշ» թէլազզը էտիլէպիլիբ: Խի-

թան պէօյլէ պիւր շէյ եափար իտիլինի հիւ՛ջ իտտիա
էթմէտի: Պունտան մատա, խիթան ճինս ի պէշէրին
պիւր գըսմը իչիւն եանի եալընըզ էրքէքլէրէ ախ իտի
շէօյլէ քի վաֆթիլի պիւր նուժունէսի օլամապ: Հէմ-
տէ վաֆթիլի պիւր նուժունէսի օլամա իտի, վաֆթիլի
խիթան էէրինէ կէշէր իտի, լաքին իւք Բիլիսէտէ խի-
թանըն վէ վաֆթիլի պիւրիլէքտէ իսթիմալ օլունտու-
ղընը կէօրիւլօրըզ: Մէսէլա՝ Տիւէթէոսըն Բրիստոսա
տէօնիւլիւնտէն վէ վաֆթիլի սախի ուժումիլէշմէ-
սինտէն չօզ սօնիլրա խիթան օլտուղընը պուլուլօրըզ
(պազ Ամալ 16. 3): Տահա իլէրի կիտէրէք՝ էյէր
վաֆթիլի խիթանըն էէրինի ալտը իսէ, թէվպէ վէ խէ-
լաստան սօնիլրա կէլմէսի իճագ էտէր իտի, վէ տէյիլ
քի էվվէլ: Չիւնքի մասուժար էվվէլա սօզարլար,
վէ սօնիլրա խիթան օլունըր իտիլէր, վէ թէշպիհ
թարիլիլէ պահա էտէր իսէք՝ պիւր շախս էվվէլա էէ-
նիտէն սօզմալը (Յովհ. 3), վէ ՍՍՆԿԻՍ վաֆթիլի օ-
լունմալը: Շու հալտէ կէօրիւլօրըզ քի հանկը թարա-
ֆա տէօնէր իսէք տէօնէլիմ, խիթան՝ մասուժ վաֆ-
թիլի իչիւն պաշաճագ պիւր աչլէք թէտարիք էթմէզ:
Պագէն իտտիա էտիլի քի Բիթապտա միւմին-
լէրտէն մատա հիւ պիւր քիմսէլին վաֆթիլի գայտը
պուլունմատըղընըն սէպէպի շու տըր: Եէհուտիլէրին
Բրիսթիլանըզա օլան պու ինթիզալ միւստէթիլնտէ
Բրիստոսը գապուլ էտէնլէրին ճիւմլէսի տէ Եէհուտի
եատա ինթիմալ փութիլէթիլիք թահթընտա եաշա-
մըլ օլան քէտմիլ քիմսէլէր իտիլէր: Լաքին Բիլիսէ
միւնասիպ սուրէթտէ թէշպիլ վէ թանդիմ օլունտըզ-
տան սօնրա՝ պու եաշճա պալիզ օլանլար քէնտի չօ-
ճուզլարընը ախ օլտուլարը քիլիսէյէ վաֆթիլի էթ-
տիլէպիլիբ իտիլէր: Լաքին պու եալընըզ պիւր ֆարզ
օլուպ՝ շու իքի մուհիմ վագալարա կէօզ գափար:
էվվէլա՝ իճագ էթտէ իտի մասուժարը հէր հանկը պիւր
վագթտա օլտուղը գատար թարիլի պաշընըն իպթի-
տասընտա տախի վաֆթիլի էթմէք միւնասիպ օլաճագ
իտի: Լաքին նէ Պէնտէկոսթէտէ, նէ Բէսուլի էյա-

մըն սօճն կրենլէրինտէ, նէ տախի պիր ասրտան զի-
յատէ սօնկրա միւմինլէրտէն մատա զայրբիւրբի վաֆ-
թիզ Եչիւն հիշ պիր իմաաթ Եօզ տըր: Իքինճի՛ պու-
Փարզ էտէր քի էպէվէյն վէ փափասար իսթէրլէր Լի-
սէ, Քրիստոսըն ճէսէտինէ պաշղա ֆէրտէր Երազէ
էթմէքլիյէ հազարը վար տըր, լաքին պէօյլէ պիր
թէսավվուր Եչիւն Քէլամտա հիշ պիր էսաա Եօզ տըր:

Հագգընտա չօզ միւպահադէ օլուճնան տիկէր պիր
մատտէ տախի խանէ վաֆթիզի տիր: Իտտիա էաի-
վըր քի Ամալ. 16. ՅՅտէ խանէսի խաղաղլէ վաֆթիզ
օլուճնան պիր առէմին վաղասառ մէվճուա տըր. չի. ն-
քի Եազըմըլ տըր քի՝ «վի ֆէկիսի իյի ճիւնիյի քիաղլի-
գաթը skruagay վաֆթիզ օլուճնար:» Միւալ օլուճնադ
քի՛ պու՝ Ֆիլիպպէ մահպէս միւտիրինին խանէսինին
պիր գըամընը թէչքիլ էտէն մատուճարըն վաֆթիզի-
նին պէրրազ պիր վաղասառ տէյլ՝ Լ մի տիր: Ճէվա-
պըմըզ պու՝ տըր քի՛ պու Եալընըզ պիր թէսավվուր վէ
զանն օլուպ՝ թէֆթիչէ տայանամազ: Զիւնքի ՅՅնճի
այէթտէ պէրրադճա աէնիլլիօր քի՛ «Անլէր (Պօգոս վէ
Շիդա) Ա.Ն.Ս. վէ ԽԱՆԵՍԻՆՏԵ ՊՈՒՆՆԱՆԱՆԱՐԸՆ
ՃԻՒՄԼԵՍԻՆԵ Բապպըն քէլամընը ՍԵՅՅԻԼԵՏԻԼԵՐ:»
Պու աչիքեար կէօսթէրլիօր քի՛ մահպէս միւտիրինին
էվինտէ օլանլարըն ճիւմլէսի Պէչարէթի անկալըչը
(խեղահաս) տինկլէյէնլէն իտիւր: Խանէ խաղընը
թէչքիլ էտէնլէր օլուճար Եա գըզար, ազրապա Եա
Խըտմէթճիլէ՛ր մի իտիւր գիքը օլուճնամըլ տըր:
Պրտիլիմիզին ճիւմլէսի պու քի՛ Քէլամըն հէր գըս-
մընտա վէրլիւն նիզամա կէօրէ, պուճար իչիթտիւր,
Իման էթտիւր, վէ վաֆթիզ օլուճնալար:

1 Կորն. 7. 14տէքի օլան քէլամ մատուճ վաֆ-
թիզինի իսպաթ Եչիւն չօզ տէֆա գուլանըլըր. «Զի-
ուս միւմին օրնայսն գիւմն գիւմնիյի քազիս օրնուր, վի
միւմին օրնայսն գիւմն գիւմնիյի քազիս օրնուր, Եօգսս
ջօմուգրարընը կախաթ օրու իսի, աւնն շիւնի մուգսսսս
սիւրի: Լաքին շիւֆհէսիզ պուճուճն վաֆթիզ իլէ հիշ
ալապասը Եօզ տըր: Միւմին զէվճէ վասըթասըլլէ

զէվճ նէ մանատա «Թաղտիս» օլուճուր Իսէ՛ չօճուզ-
լար տա օ մանատա «մուգատտէս» տիրլէր: Քի՛մ
զէվճէսի միւմինէ օլուճուր Եչիւն Քրիստոսըր քէտա
էտէն զէվճի վաֆթիզ էթմէքլիյի խաղաղընտան կէչի-
րէճէք իտի. վէ քի՛մ ճէսարէթ էտէճէք Փարզ էթմէք-
լիյէ քի, միւմին էպէվէյնին չօճուզարընըն տախի
միւմին օլուճարը իճապ էտէր: Կայէն վէ Սըլէլ այ-
նի էպէվէյնտէն թէվլիտ օլուճնալար: Այնի Փամիւ-
Եատա օլան էվլատար թէսավվուր Եէքտիկէրին-
տէն քիւմիլէն Փարզը օլուպլիւրլէր: Վ.Ս.Ս. ՊՈՒ
ՏԼԻՐ Քի՛ շիՉ Պի՛ ԵՊէՎԵՅՆ ԵՍ.ՍՍ. ՔԻՒՍԵ ՄԱՆՉՈՒ-
ՄԻՍԻ ԱԼԱՆՉԸՆ ԻՒՄ Ի ԵՉԵԼԵՍԻՆԵ ԿԵՕՐԵ ՄԻՒՆԹԵ-
ԽՍ.Պ ՕԼԱՆԱՐԸ ԷՎՎԵԼԻՆՏԵՆ ԹՍՅԻՆ ԷՏԵՄԵՉ:
Պու Եալընըզ Սլահա մալիւմտիր: Իմտի՛ պէչարէթի-
մալ էթմէքլիյէ Երահի էմրիլլէ օլուճարազ՝ լաքին
խարիճի ալին ու առէթլէր իլէ Քրիստէ մանպուճէլէ
րինին պօշ Եէրլէրինի տօլուճնամազ թէչէպպիւս էթ-
մէքլի՛ք նիհայէթիւնտէ էն՝ միւմինը օլան շաչընըլզ
վէ գարըլըզա գըլաղուզար:

ՄԻՒՄԻՆԼԵՐԻՆ ՎԱՏԹԻՉԻՆԻՆ ԷՀԵՄՍԻՅԷԹԻ

Մաուճ վաֆթիզի միւտաֆասարնտա իսթիմալ
օլուճնան տէլիլլէրի ճէրհ էթմէքլիյէ նէ տէ օլուս Եա-
լընըզ մէնքի տիր, վէ սահիհ վաֆթիզ ալինինին հա-
զիզի մանատընը մէյտանա չըզարմազ: Իմտի Սլա-
զին Եանըմալ օլան Քէլամընըն նուրընտա հազիզի
միւմինլէրին վաֆթիզի մէտէլէտինի թէֆթիչ էտէլիմ,
վէ ՍԼԱՆՉ ՊՈՒ ՍԸՐԲԱՆԻ ՎԵ ԿԻԵՉԵԼ ՍՅԻՆ ՀՍԳ-
ԳԸՆՏՍ. ԹՍՄՄ ՆԵ ՄԱՆԱ ԻԼԵ ՍԵՅՅԻԼԵՅՅՐ ԱՆԸ ՊՈՒ-
ԼԱԼԸՄ: Պու կիւճ Եա ալըր պիր Ել տէլիլ տիր:

«Միւմինլէր նի՛չիւն վաֆթիզ օլուճնատը» աէյու
սիւալ էտէպիլիլլէր: Էվկէլճէ գաթէն Մատթէոս վէ
Մարկոստաքի Եքի գուճվէթիլ ալէթլէրի իսթիւրան
էթտիք: Ամալը Բուսուլտա չուճարը տա օղուչ-
րուզ: «Բապպըն խալիկ վաֆթիզ օրնայսարընը Եա կը-
սի» (Սաւայ. 10. 48): «Վի շիւնի նի՛չիւն քիւսիսի Եսիյօրըն»

գա՛րց, վաճօրից օր» [Սահար 22. 16): Հապէշի խառնում շու սիւսալը էտիյօր. «Վաճօրից օրունսգըրըրնս նե՞ մանի վար» (Ս.մալ. Տ. 36): Վէ ճէվապ շու ալը. «Եկիր պիւրիսն գարպիկնեկն իՄՍՆ էՏԵՒՍԷՆ, նախ գըրըր»:

Պու վէ սախը շօգ զըթալար գէրբէ գատար շիւփ-հէ պրազմայարապ թալիմ էտէրէր քի վաճօրից Բապ-պըն սօզըրուտան պիւր էմըրի տիր, վէ Բէսուսի իւք Բիւ-լիսէ թարաֆընտան անկալալըր սուրէթատէ իճրա է-տիւր իտի:

ՎԱՅԹԻՉԻՆ ՈՒՍՈՒԼԸ

Չալըշըպ հալլ էթմէմիզի իճապ էտէն տիկէր պիւր խոսուսու տալի վաճօրիզի ՈՒՍՈՒԼԸ ալը. Բէ-սուլի ուսուլա կէօրէ սոյա պաթըրմազըլըա մուղա-յիր օլան սէրփմէքլիք ատէթի իշիւն Բիթապի հիշ պիւր սէլահիյէթ վա՞ր մը ալը: Ֆիքրատէ սագլամագ-ըլը տէյէր քի՞ վաճօրից նուսուսէվի սուրէթատէ միւ-մինին տէֆնի վէ զըյամը տէմէք տիր: Շիւփհէտից տէֆնին էսասի պիւր շարթը ֆէրտին կէՅՁ էՕՆԻՒՆՏԷՆ ԳԱՆՏԸՐԸՂՄՍՍԸ ալը, եօգսա տէֆն օլունսը շալը-լամագ: Տէֆն օլունսճագ օլան շախսըն իւզէրինէ պիւր գաչ տանէ գում հա տա պիւր գաչ տամլա սու զօյարագ անըն ճէտէտինի տէֆն էթմէյիզ: «Պապ-թիզօ» եունանիճէ լուզէթին էսասի մանասը պաթըր-մագ եախօտ տալըրմագ ալը: «Սէրփմէքլիք» թա-սազվուլը Բէլամա քեամիլէն էճնէպի տիր: Թէաճ-ճիւպ օլունսճագ քի ատէմլէրին պու ըրվալէթինի ինկ-լիզ Բիլիսասընտա վաճօրից միյարը լէէսիս էթմէք իշիւն 1643տէ Ուէսթմինիսթըր Մէճիսինտէ ըլիս օ-լան Տր. Լայթֆուրն ըէյինի թալէպ էթտի: Մա-հալ միւստատէ էթտէ իտի մասուճ վաճօրիզի, վէ պաթըրմազըլը հէրինէ սէրփմէքլիք զայր ի Բիթապի ուսուլընա գարըլ սէսլէրինի գալտըրան պէօյիւք ա-տէմլէրին պիւր լիսիտսընը վէրէպիւր իտի (պունլար իշինտէ Լուտեր, Գալվին վէ Մըրըճըն տալիս լօա-րագ): Էյվա՛հ քի Ալլահըն էլինտէն կէլէն ճիւմլէ էն

* ՀԱԳԻԳԻ ՊԻՐ ՄԻՒՄԻՆ ՆԻՉԻՆ ՎԱՅԹԻՉ ՕԼՍԱԼԸ

Հագիզի պիւր միւմին իշիւն պիւմէք քիֆայէթ էտէր քի մուհիպպ պիւր Սէլասքեար շէրիաթըն լա-նէթինտէն պիւրի ազատ էթմէք իշիւն էօլտիւ, վէ ա-զըր ալին ու ատէթ զաիլէսի եէրինէ՞ քէնտի ֆիտիյէ էյլէտիյի սէվկիւլիւ էվլատըրընա եալընըպ իքի սատէ ալինլէր վէրտի, վէ շիւփհէտից պունլար Բէնտինին հէր շէյի կէօրէն կէօլլէրի նաղարընտա փէք պէօյիւք է-հէմմիյէթի հաիզ օլմալը: Հագիզաթէն, պիզ քիւշիւք շօճուզար հալընտա միւպտնտէ էթմէյէրէք՝ Անըն միւպարէք էմըլէրինէ իթաաթա սէյիրթմէյիյիզ: Չիւն-քի հէր հագիզի միւմինին էյի պիւտիյի իւզրէ «Անըն հանդիսի հրժգ երսնէրիստէ պէօյիւք հէր վար սըր:» Մա-հիհէն եալընըպ պէօյիւք իթաաթսըզըլը վէ ֆէրիսիճէ-սինէ օլան նէֆսի իզնաիյէթ տիր քի պիւր շախսը շէօյ-լէ տէմէքլիյէ մուզթէտիր գըլար. «Գալպիմ Ալլահ իլէ սօզըրու օլտուգտան սօնրա՞ վաճօրից վէ էքմէք փարէ-լէմէսի կիպի խարիճի շէյլէրին էհէմմիյէթի եօգ տըր:» Պէօյլէսի պիւր քիմսէ պիզգաթ քէնտինին աղզընտան մանքիւմ տիր, չիւնքի հագիգաթ ը հայտէ գալպինի սօզըրու օլմատըրընը իսպաթ էտիյօր. գիրա գալպին սօզըրու օլմասընըն պէօյիւք իշարէթի՞ հագրի իթաաթ տըր. չիւնքի էֆէնտի տէյօր «ԷհիՐ Պէնի Սէվէր իՍԷ-նիՉ էՄՐԸԼԻՐԻՄԻ ՀԸՖՁ էՏԻՆԻՉ.» վէ էվվէլէ կէօր-տիւլիւմիլէ կէօրէ վաճօրից գուզվէթի պիւր էմր տիր:

* Պու ֆրդրա սէհլէն իլը տէֆա թասպ օլունսճարը իտի, «ՎԱՅԹԻՉԻՆ ՈՒՍՈՒԼԸ» սէրլէվկալը մաստաէ պու ֆրդրատան սօնկրա օլունսճալը տըր:

զըյմէթլի շէյլէր՝ ատէմլէրին էլինտէ պէօյլէ թէպտիւ
օլմուշ վէ պօզուլմըշ օլսուհն:

Քիթապը Մուգատտէս քէնտիսի վաֆթիղին տօղ-
րու ուսուլընա տաիր հիշ պիր շիւփհէ պրագմապ:
«Վէ Յիսուս վաֆթիղ օլունտըգտան սօնրա տէրագապ
ՍՈՒՏԱՆ չըգտը» (Մատթ. 3. 16): «Այէնոնտա 20Գ
ՍՈՒԼԱՐ ՊՈՒԼՈՒՆՏԸՂԸՆՏԱՆ, Յոփհաննէս տախի օ-
րատա վաֆթիղ էտէր իտի»: (Յովհ. 3. 23): «Ֆի-
լիպպոս իլէ խատըմ իքիսի պիրտէն սուլա էնտիլէր,
վէ անը վաֆթիղ էյլէտի. վէ ՍՈՒՏԱՆ ԶԸԳՏԸԳԼԱ-
ՐԸՆՏԱՎէ զայրի»: (Ամալ. 8. 38, 39): Պիւաշիւփհէ
պուշար վէ սաիր գըթալարտան աշիքեար վէ շիւփհէ-
սիղ տիր քի վաֆթիղ թէքմիւ պաթըրմագլըղ իլէ իտի:
Պագը նաֆիլէ իսպաթ էթմէյէ չալըշըլար քի
Պէնտէկոսթէ կիւնիւնտէ երուսագէմտէ իման էտէն
3000 լէրի պիր կիւնտէ վաֆթիղ էթմէքիք սու նօզ-
սան օլտուզընտան զայր ի միւմքին օլաճագ իտի: Լա-
քին Սոզոմոնըն փէք կիւզէլ սու եօլարընը վէ Բօմա-
լըլարըն տա սուլու նէ՛ գատար սէվտիքլէրինի հիսա-
պա ալըր իտէք՝ պու տէլիլ քիամիլէն տէյէրսիղ տիր:
Պուշտան մատա Բ. Մուգատտէս պու ճիւմլէ ատէմլէ-
րին Պէնտէկոսթէ կիւնիւնտէ վաֆթիղ օլունտըզլարը-
նը սէօյլէմէյօր: Վար տըր պագը քիմսէլէր (պուշար
արասընտա պիր թագըմ միւմիլէր տախիօլարագ) քի՛
ՎԱՅԹԻԶԻՆ ՖԱԶԻԼԵԹԻՆԻ ՔԵՍՄԻԼԷՆ ԻՆՔԵՍՐ ՎԷ
ԳԸՅՄԷԹԻՆԻ ՔԷՍՐ ԷԹՄԷՔԼԻՖ տէրէճէսինէ գատար
կիտէրլէր: Անլըրին տէտիքլէրինէ կէօրէ հազիզի
վաֆթիղ սու իլէ տէյիլ՝ իլա Բուհըն վաֆթիղի տիր:
Լաքին շիւփհէսիղ պիր քիմսէ Ֆիլիպպոս վէ խատը-
մըն սահիհ սուլա «էնմէտիքլէրինի» վէ «չըգմատըզ-
լարընը» իսպաթ էտէպիլմէք իչիւն չօղ ուլտուրմա
տէլիլէր կէթիլմէլի: Տօզրու տըր քի սու վաֆթիղի
տէնիլէն պիր շէյ օլտուզը կիպի, Բուհըն վաֆթիղի
տախի վար տըր. Լաքին հիշ պիր քիմսէ պիրպիրին-
տէն Փարգը օլան շէյլէրի գարըշտըրմալը տէլիլ տիր:
Պօզոս Բ՛սուլ: Ա. կորն. 10. 1, 2տէ եազըպ տէյօր,

«Կնասարկըրն միւսկսի պուշուրըն աղբընիս իսիդեր, միւս-
շեսի տեղիսկն կեցիդեր, յի միւսկսի պուշուրսս յի տեղիսկ
Մոյսիսի վաֆթիդ օղտարս:» Պուրատա էվվէլա գեքը
օլուենան պուլուլթ Բուհըն պիր նուժուենէսի տիր. ան-
տէն սօնրա կէլէն տէնիդ՝ սու վաֆթիդիդին պիր նու-
ժուենէսի տիր: Պահը Բահմէրի կէշմէքլիք Մըսըր-
տան ալըլըմազըլը իմա էթտի, նասըլ քի՝ միւսիւնէ-
րին վաֆթիդի տախի միւսիւնին տիւսեատան ալ-
ըլըլընը իմա էտէր: Լաքին պուրատաքի սըրա
թամմ տիկէր մահալլէրտէ օլան կիպի տիր. եանի՝
էվվէլա Բուհըն ճանտա օլան իշի՝ սօնրա խարիճի
պիր ալէմէթ հալինտէ վաֆթիդ:

Չօզ հազիդի միւսիւնէր՝ միւսիւնէրին վաֆթի-
դինին խալիս մաթլուպաթընա իզնա օլմուշ օլարազ,
չու գահիրի միւսքիւլաթ էօնիւնտէ պուլուլըլըլար,
եանի թէվպէ վէ խէլատտան էվվէլ ՄՍՍՈՒՄ ՀՍԼԻՆՏէ
ՎԱՅԹԻԶ ՕԼՈՒՆՄԸՇ ԻՏԻՔԼԻՆԻՄ մէսէլէսի: Լաքին
պուրատա մէվի միւսքիւլ տէլիլ տիր: Էլէր մասուլ
վաֆթիդի Գիթապի սուրէթտէ խալիս (հարագատ)
օլմալըպ, Փէրտէն տախի հազիդի եէնի տօղուշ,
տէֆն վէ գըլամընը իմա էթմէյօր իսէ, պու գաթէն
վաֆթիդ տէլիլ իլա գարըլըլըլըլա մէյտան վէրէն ին-
սանի պիր բիվայէթ տիր: Իմտի պիր քիմաէ սահիհ
ալինէ իթաաթ էտէրէք՝ պէօլլէսի պիր շէրրէ գարըլ
շէհատէթ էթմէքլիյէ թէրէտտիւ էթմէլի տէլիլ տիր:

«Իքինճի վաֆթիդ» թէմօրլէ օլուենան մէսէլէ ի-
շիւն պիր տապիգէ Ամալ 19. 3. 5 է տէօնէլիմ: «Էօլ-
րի խէ կէլի վաֆթիդ օղտարընը՝ տէլիս, ալիք՝ Յոյիսն-
նէսի վաֆթիդիսկն տէլիս իզգիլիս, Պողոս՝ Յոյիսննէս
գալիս, պիսիսն սօնրա կիլիս, եանի Յիսուս Բրիսուս
խանէ կիլիս իզգիլիս վաֆթիդիսկն վաֆթիդ կիլիս տէ-
լիս: Անիք սախի պուլու իշիպիսիսկն Բասպ Յիսուսըն իս-
միլիս վաֆթիդ օղտարընը:»

Շի. փէսիդ պուրատա էլի նիլէթլի առէմլէրին
մուսլլէն պիր վագատա սը մէվճուտ տըր. պուլուլար
Բուհ իւլ Գուտա թարաֆընտան կէօսթէրլուլիլէրին-

տէ քի Բասպ Յիսուսըն իսմիլիս օլան վաֆթիդին
Յոյիսննէսին թէվպէ վաֆթիդինտէն տահա գանի
վէ տօղուեն պիր մանասը վար իտի, ԻՔիւնճի ՏէՅԱ.
ՎԱՅԹԻԶ ՕԼՈՒՆՄԱԳԼԸՂԱ. ԹէրէՏՏԻԻՏ ԼԹՄԼՏԻ
Լէլ: Պագը միւսիւնէր իթաաթ, մէսէրրէթ վէ Անըն
միւսպարէք իըլամէթինտէ օլան ալըլըլ թարիդինտէ
իւրիւմէքլիյէ արուքէլ տիրէր. մէվքիւլ վագատ
Սիւսըն գըլմէթլի քէլամընըն նուլընտա շաչընըլ-
ըա սէպէպ օլան ինսանի բիվայէթ վէ Բասպ Յիսու-
սըն մուսլլէն պիր էմրի արասընտա օլան պէօլիւք
Փարպը կէօրմիւշ օլան ճիտտի միւսիւնէրէ պիր ճէ
սարէթ մատտէսի օլուեն:

ՄԻՍԻՆԼԵՐԻՆ ՎԱՅԹԻԶԻՆԻՆ ՇԱԳԻԳԻ ՄԱՆԱՍԸ

Սէվիլիւլ օղույան, սօն եէրտէ վաֆթիդին հա-
զիլի մանասընըն հազիլի միւսիւնէ օլան ալագասը-
նը գըսսաճա նագարը տիլգաթա ալալըմ: Էվվէլա՝
օ էսքի թապիլաթըն Սիւսըն նագարընտա իսլահը
գապիլ օլմատըլընըն գուվվէթլի պիր ինքեարթ տըր,
շէօլլէքի տէֆն օլուենագ թալէպ էտէր: «Թեկիսկ
իշի պիր շիլ սաֆիս օղտարընը պիրիլս»: (Բօմ. 7. 18)
Լիւլմը՝ հէր հանիլ պիր առէմտէն գիլատէ Գրիստո-
սըն իլլէրինտէ սըլը կիւրիւլլէն պիր առէմին սէօզիւ
տիր: Վաֆթիդ տէլիլ եալընըլ տէֆն օլուենագըլըլ
իլա՝ Գրիստոս իլէ պէրապէր տէֆն օլուենագըլըլըն
նուժուենէսի տիր: Ս՝ գապահաթլը առէմլէրին կիւ-
նահարընը ազվ (վերագրութիւն) իսլըլա իւզէրինէ
ալալըլընտան, կիւնահըն միրաս պրագտըլը ճէգայա
եանի էօլիւմէ թապի օլուեն: Շէօլլէ քի քէնտիսի
տէֆն օլուենտը. վէ պիլ տախի՝ իւզէրինտէ էօլիւմ
հիւքմիւ օլան կիւնահըլ թէն ալագասընտան, Անընլէ
պէրապէր կէօնիւլ իլէ տէֆն օլուենտըլ (Բօմ. 6. 4):
Լաքին նուժուենէ պուրատա տախի խիթամա կէլմէլ:
«Չիսու կիւր հոյիսննէսի միւսպիսիսկն փիլիսի իլի
«Էփիլիսիս օղտար իսկ, գրիստի միւսպիսիսկն սախի օ-
ղտարըլ: (Բօմ. 6. 5-9)»: Վէ ԵՍՇԱՅԱՆԼԱՐ ԱՐԹԸՎ

ՔԻՆՏԻԼԷՐԻ ԻԶԻՒՆ ՏԷՅԻԼ, ԱՆՃԱԳ ՔԻՆՏԻԼԷՐԻՆ ԵՕ-
ԼԸՆԱ. ԻՕԼԷՆ ՎԷ ԳԸՅԱՄ ԷՏԷՆ ԻԶԻՒՆ ԵԱՇԱՅԱԼԱՐ:»

Պունտան սոսկրա կողոսլըլար Յինճի պապտաքի
լլահի նասիհաթ կելլը. հէր քէսէ Գ. Մուգատտէսի
աչըպ՝ օլ գըթայը օգուլուպ մլութալաա էթմէսինի
թավսիյէ էտէրիզ:

ՍՕՆ ՍԷՕԶ

Վաֆթիզին ուսուլ վէ մանասը քէնտիլիլինտէն
հէր նէ գատար գըլմէթլի իսէ տէ. պիզ պիզլմ թարա-
ֆըմըգտան հէվմի հայաթըմըգտա վ.Ա.ՅԹԻԶԻՆ ՄԷՊ-
ՏԷԼԷՐԻՆԻ ԱՄԷԼԷ Թ.Ա.ԹՊԻԳ ԷԹՄԷԲԼԻԻԲՏԷՆ մէյաա-
նա կէլէն մէսէրրէթ վէ մէսուլիլիլին զանիլիլինի
էօյրէնմէյի թալէպ էթմէլիլիզ: «Անը վե անըն գըլա-
վերիլին գուլիլիլինի», տահա գիյատէ պիլմէքլիլէ ճէհա
էտէլմ. տարմա «եօգարըսա օլան շէյիիի քալիպ հեհրիի»
վէ «Անընի հայար եհնիլիլինի եհնիլիլինի»: Պէօլէ
պիլը քիմսէնին գըսմէթի գէմինտէ հագիգաթէն մուլ-
լու օլաճապ: Զիրա «Անընի եղեմ չիֆիի իսի» (տիլազ
միլտտէթ իչիւն), պու՝ օլ կէլէճէք կի «է Անընի
ապրանար երկիլիլինի» տիլը, վէ կէօրբուրը ալը
հագըր մուհիլմ ալամէթլէրտէն էօլէէրէք օլ կիւն փէք
ուգազ տէլիլ տիլը:

Վէ սանա էլ սէվիլիլիլի օգույան, քի տահա
«վաֆթիլտէ Անընիլէ պէրապէր տէֆն օլունմատըն»
պէօլէ պիլը մէսէլէյի հալլ էթմէք իչիւն տահա վազ-
թըն վար իքէն՝ սէվիլիլիլիլի Բէսուլըն սիւալընը էթմէք
իսթէրիզ, հանի «Վէ ՇԻՄՏԻ ՆԻՉԻՒՆ ԹԷԷԽԻՐ ԷՏԻ-
ՅՕՐԱԸՆ. ԳԱԼԳ, ՎԱՅԹԻԶ ՕԼ:»

Ճ. Ո. ԳԼԱՓՀԱՄ

Պու ըիսալէյի մէճճանէն ալմազ իսթէլէնլէր աթիտէր
ատրէսէ միւրաճաաթ էլէսինլէր. —

J. W. Clapham, Box 545, Haifa, Palestine.

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0653252

